

Medlemmene i styret for MOVAR IKS innkalles til møte:

FREDAG 31. MARS 2016 KL. 08:30

Nærmere angitt møterom Quality Hotel Expo, Fornebu

PROTOKOLL FRA STYREMØTET 26. JANUAR 2017

Til behandling:

SAK NR. 5/2017

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2016 FOR MOVAR IKS

(Vedleggene sendes kun til styrets medlemmer og varamedlemmer, samt til representantskapets leder og nestleder.)

SAK NR. 6/2017

**INTENSJONSAVTALE OM ETABLERING AV ET INTERKOMMUNALT
ETTERSORTERINGSANLEGG FOR HUSHOLDNINGSAVFALL I ØSTFOLD**

SAK NR. 7/2017

REVISJON OG PROLONGERING AV STRATEGISK PLAN 2017 - 2020

O- SAK NR. 5/2017

DIREKTØRENS ORIENTERING

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 6/2017

PROTOKOLLER OG ÅRSRAPPORT 2016 FRA MØTER I AMU

***Umiddelbart etter styremøtet avholdes Generalforsamling i MOVAR Næring AS.
Innkalling og sakspapirer kommer i egen forsendelse/egen mappe i Admincontrol.***

De som måtte ønske å følge styremøtet kan gjøre dette via møtetelefon fra møterom på MOVARs administrasjon, Kjellerødveien 30 i Rygge.

Rygge, 22. mars 2017

Brit G. Plassen (sign.)

Torsdag 26. januar 2017 holdt styret for MOVAR IKS møte i MOVARs administrasjons lokaler, Huggenes.

8 medlemmer til stede av 8:

Av medlemmene møtte:

Ketil Reed Aasgaard, leder
Nils-Anders Søyland, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen
Hege Solberg Sandtrø
Katrine Kerr Gammelsrød
Steinar Roos
Per-Christian Rasmussen
Tore Fredriksen

Dessuten møtte:

Johnny Sundby, MOVAR IKS
Bjørn Amundsen, 1. vara til styret i MOVAR IKS
Rune André Larsen, MOVAR IKS/MIB, tilstede
under behandling av styresak 2/2017.
Jon Jerry Tveter, MOVAR IKS

Det var ingen innvendinger til innkallingen eller til sakslisten, men av praktiske årsaker var det enighet om å behandle styresak 2/2017 først på møtet.

Protokollen fra forrige møte ble enstemmig godkjent.

STYRESAK NR. 2/2017

PLAN FOR BRANNVERNTILTAK 2017

Direktørens forslag til vedtak:

Styret i MOVAR IKS godkjenner «Plan for brannverntiltak 2017» for Mosseregionen interkommunale brann og redning, som fremlagt.

Behandling:

Adm. direktør innledet kort om saken før brannsjefen redegjorde nærmere for fremlagte plan, samt besvarte spørsmål fra styret.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styret i MOVAR IKS godkjenner «Plan for brannverntiltak 2017» for Mosseregionen interkommunale brann og redning, som fremlagt.

STYRESAK NR. 1/2017

LIKVIDITET MOVAR IKS

Direktørens forslag til vedtak:

Styret tar fremlagte planer til etterretning og ber administrasjonen følge opp de skisserte alternativene. Administrasjonen forsetter en jevnlig rapportering på likviditet i fm standard resultatrapportering.

Behandling:

Adm. direktør gjennomgikk saken punktvis og beskrev de ulike alternativene, samt besvarte spørsmål fra styret.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styret tar fremlagte planer til etterretning og ber administrasjonen følge opp de skisserte alternativene. Administrasjonen forsetter en jevnlig rapportering på likviditet i fm standard resultatrapportering.

STYRESAK NR. 3/2017

PROSJEKT MILJØBIL - EVALUERING

Direktørens forslag til vedtak:

Styret i MOVAR mener ordningen med Miljøbilen er et viktig og positivt miljøtiltak og ønsker derfor at ordningen med Miljøbilen videreføres under ordinær drift.

Behandling:

Adm. direktør redgjorde for ordningen og resultatene, samt besvarte spørsmål fra styret.

Styreleder mente at forslag til vedtak kunne oppfattes som noe defensivt, og foreslo følgende forslag til vedtak;

Styret i MOVAR mener ordningen med Miljøbilen er et viktig og positivt miljøtiltak. Ordningen videreføres under ordinær drift.

Styret bifalte presiseringen, og det ble kun votert over styreleders forslag til vedtak.

Votering:

Ved votering ble styreleders forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styret i MOVAR mener ordningen med Miljøbilen er et viktig og positivt miljøtiltak. Ordningen videreføres under ordinær drift.

STYRESAK NR. 4/2017

KONSEKVENSER FOR MOVAR VED KOMMUNESAMMENSLÅING MOSS RYGGE

Direktørens forslag til vedtak:

Styret gir sin tilslutning til notatet som er utarbeidet til prosjektleder Ivar Nævra og prosjektgruppen nedsatt i forbindelse med kommunesammenslåingen mellom Moss og Rygge.

Behandling:

Adm. direktør redegjorde kort om bakgrunnen for saken. Videre påpekte adm. dir. også behovet for å revidere selskapsavtalen som følge av fremtidig ny eierstruktur.

Styret diskuterte bredt de mulige konsekvensene som følge av kommunesammenslåingen mellom Moss og Rygge. Styret mente eierne var godt kjent med sitt ansvar i forhold til reforhandling av selskapsavtale mv, men vil følge opp dette hvis det viser seg å være behov eller ønske om dette fra eierne.

Før votering ble det understreket at vedtaket i styresak 4/2017 kun omhandlet fremtidig håndtering av husholdningsrenovasjon.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Som innstilt.

O-SAK NR. 1/2017

DIREKTØRENS ORIENTERING

Adm. direktør oppdaterte styret på aktuelle prosesser og hendelser i selskapet.

Presentasjonen vedlegges protokollen.

O-SAK NR. 2/2017

PRISER FOR TJENESTER MV FOR MOSSEREGIONEN INTERKOMMUNALE BRANN OG REDNING 2017**Direktørens forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke behov for mer informasjon utover det som fremkom av tilsendt materiale.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 3/2017

POSTALT TILSYN FRA ARBEIDSTILSYNET MED BRANN OG REDNING**Direktørens forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke behov for mer informasjon utover det som fremkom av tilsendt materiale.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 4/2017

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 416 – ANSKAFFELSE AV NYE MENGDE- OG GASSKONSENTRASJONSMÅLERE VED FUGLEVIK RENSEANLEGG

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke behov for mer informasjon utover det som fremkom av tilsendt materiale.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

EVENTUELT

Det ble ikke meldt inn saker under eventuelt.

Det ble besluttet å avholde et styreseminar over to dager, og i den anledning ble dato for neste styremøte forskjøvet fra torsdag 30. mars til fredag 31. mars.

Mer var ikke til behandling og møtet ble hevet kl. 10:45.

Ketil Reed Aasgaard
Leder

Nils-Anders Søyland

Aud Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Katrine Kerr Gammelsrød

Steinar Roos

Per Chr. Rasmussen

Tore Fredriksen

Styreseminar 2017 – Telenor/Fornebu:

- Program 30.3.
  - 12-13 Lunsj hos Telenor
  - 13-15 IOT og digitalisering av norske kommuner
  - 15-15:30 Forflytting til hotellet
  - 15:30 – 17:30 Diskusjoner/gruppearbeid mv.
- Program 31.3.
  - Styremøte på hotellet

Deltakere: Styremedlemmer, varamedlemmer, ledergruppe, rep.skapsleder/nestleder.

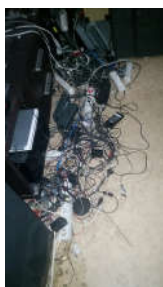

Status pågående prosesser MIB:

- Prosjekt implementering av ROS jobber videre.
- Avklaring av tomter nye brannstasjoner er tidskritisk.
  - Jobber med flere alternativer i Vestby.
  - Både Rygge Næringspark og Forsvaret i Rygge.
- Gjennomføring av vedtatte tiltak i forhold til renerearbeidsplass/reduisert eksponering planlegges.
- Ansettelse i vakante stillinger forebyggende avd., tilsyn (1) og feiing (2), antas gjennomført 17. april 17.
- Avklarer flytting og konsekvenser ved avvikling av ABØ.

Eksempel på funn under tilsyn fra feier.

Status pågående prosesser VA:

- Prosjektet med forsterket vannforsyning nordover – COWI jobber med forprosjekt (April 2017).
- ROS-analyse i forhold til strømforsyning til Vansjø Vannverk sluttføres i disse dager for oversendelse til mattilsynet (frist 1.2.). Fremlegges styret sammen med en anbefaling av tiltak i mars 2017.
- Fremtidig teknologi for avløpsrensning – Stor interesse for prosjektet – kontrakt forventes undertegnet medio februar – Ferdigstillelse 1.6.2017.
- Vurdering av optimalt tidspunkt for implementering av nye rensekraft, og mulige tiltak for opprettholde levetid og kapasitet på dagens anlegg – Grunnlag for søknad til Fylkesmannen juni 2017.
- Vi er i samtaler med VEAS (Norges største avløpsrenseanlegg) om et mulig samarbeid på slam.

Status pågående prosesser Renovasjon:

- Første runde med askesortering avsluttet (Positive erfaringer mhp lukt, støv, støy og stabilitet).
- Arbeidet med ny reguleringsplan for Solgård som grunnlag for kjøp av tomt er så langt i rute, men det er stram fremdrift.
- Vi ser på mulighet for salg av bortleid tomt.
- Vi jobber med felles saksfremlegg rundt etablering av et selskap for bygging og drift av ettersorteringsanlegg sammen med Fredrikstad, Halden og Sarpsborg (jfr. orienteringen sist). Tenkt fremmet for rep.skapet i april 2017.
- Det er gjennomført tiltak som har økt kapasiteten på sigevannsanlegget fra ca. 14 til 23 l/s. Dette reduserer sannsynligheten for overløp til lokal bekk (jfr. Fylkesmannens nye tillatelse).

Øvrige pågående prosesser:

- Implementering av nytt innkjøpsregelverk.
- Forbereder første fakturering husholdningsrenovasjon.
- Årsavslutning og produksjon av årsmelding (styrebeh. mars 2017).
- Revisjon av strategisk plan (styrebeh. mars 2017).
- Rapportering til KOSTRA og ulike miljømyndigheter.
- Installasjon og oppsett av nytt SAN (Lagringenheten som havarerte i 2016)

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 5/2017

Rep.sak 1/2017

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2016 FOR MOVAR IKS

Fremlagt:

1. Årsregnskap 2016
2. Utkast til årsberetning 2016 for MOVAR IKS (i vedlagte årsrapport)

Direktørens forslag til

INNSTILLING:

Årets resultat (Minustegn betyr overskudd)	5 016 276	Disponeres som følger;
Overskudd Økonomi og administrasjon	-2 356 573	Overføres til styrking egenkapital
Overskudd Vansjø Vannverk	-551 905	Avsettes til sektorens selvkostfond
Underskudd Avløp	6 168 938	Dekkes av sektorens selvkostfond
Underskudd Renovasjonstjenester	5 550 541	Dekkes av sektorens selvkostfond
Overskudd MIB – beredskap/tilsyn	-3 313 756	Overføres til styrking egenkapital
Overskudd MIB – feiertjenester	-138 968	Avsettes til sektorens selvkostfond
Solgård Avfallsplass	342 000	Avsettes til etterbruksfond
Sum disponeringer	-5 016 276	

Representantskapet tar regnskap og årsberetning 2016 til etterretning og vedtar fremlagte regnskap som årsregnskap for MOVAR IKS for 2016.

SAKSORIENTERING:

Med dette fremlegges årsresultatet for MOVAR IKS for regnskapsåret 2016.

Det foreligger budsjettmessige avvik begge veier innenfor de ulike områdene, men regnskapsåret 2016 må karakteriseres som et normalår.

ØKONOMI

Omsetningen i 2016 for MOVAR IKS endte opp på 223 millioner kroner mot fjorårets 226 millioner kroner. Totale kostnader inkludert netto finans ble på 228 millioner.

Følgelig ble resultatet et underskudd på 5,0 millioner kroner. Til sammenligning var det budsjettert med et negativt resultat på 9,9 millioner kroner.

Underliggende drift i selvkostområdene er tilfredsstillende. De viktigste bidragene til avviket i forhold til budsjett er:

- Besparelse på personalkostnader som følge av lavere innbetaling til Moss Kommunale Pensjonskasse med ca kr. 2,5 millioner.
- Fortsatt noe overbudsjettering av rentekostnadene som følge av at rentene har holdt seg stabilt lave gjennom hele 2016.
- Moderate lønnsoppgjør og refusjon av sykepengen.
- Midlertidig besparelse som følge av omorganisering av beredskapsstyrken på MIB, samt til dels betydelige vakanser i forebyggende tilsyn, både mhp feiere og branninspektører.
- Brannbil til verdi av kr. 954 000 fra Gjensidigestiftelsen er inntektsført MIB i 2016.

INVESTERINGER

Forslag til investeringer fremlagt i økonomiplan har i de senere årene blitt betydelig redusert i antall og beløp. Det betyr ikke at behovet for fremtidige investeringer er redusert, men at disse er i en fase hvor det foregår planlegging før investeringene iverksettes.

Selskapet har ikke avsluttet større investeringprosjekter i 2016. Det er påløpt ca. 8,5 millioner kroner til ulike prosjekter i løpet av året.

Kvalitetssikring av tall og tabeller er ikke avsluttet før regnskapet er sendt til trykking.

Tilsvarende gjelder også for formuleringer/tekst og rettskrivning.

Følgelig kan det bli korreksjoner på enkelte områder før regnskapet legges fram for representantskapet. Det er imidlertid ikke sannsynlig at dette vil påvirke fremlagte resultat og balanse.

Rygge, 21. mars 2017

Johnny Sundby (sign.)

Adm. direktør

Jon Jerry Tveter (sign.)
Økonomi- og adm.sjef

STYRET FOR MOVAR

Styresak 6/2017

Rep.sak 2/2017

INTENSJONSAVTALE OM ETABLERING AV ET INTERKOMMUNALT ETTERSORTERINGSANLEGG FOR HUSHOLDNINGSAV FALL I ØSTFOLD

Fremlagt:

1. Rapport om etablering av ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall i Østfold
2. Presentasjon av rapport om etablering av ettersorteringsanlegg i Østfold
3. Forslag til intensjonsavtale

Forslag til

I N N S T I L L I N G :

1. **MOVAR IKS inngår vedlagte intensjonsavtale om etablering av et IKS, som skal bygge og drive et ettersorteringsanlegg for avfall i samarbeidskommunene.**
2. **Det utnevnes to representanter blant representantskapets medlemmer til styringsgruppen.**
3. **Den administrativt sammensatte prosjektgruppen fortsetter sitt arbeid under ledelse av styringsgruppen, og PwC bistår med videre prosjektledelse.**

Saksorientering:

Det vises til orienteringen gitt av Adm. direktør under representantskapets møte i 23.11.2016 (vedlegg 2) om arbeidet med å etablere et ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall i Østfold, for å forbedre innbyggernes miljøprestasjoner og øke sannsynligheten for å nå EU-mål i forhold til materialgjenvinning i tråd med sirkulær økonomi.

Iht IKS-loven og formålsparagrafen i MOVARs selskapsavtale (§2) heter det: «*MOVAR IKS kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.*» Administrasjonen og styret har derfor lagt til grunn at MOVAR inngår som part på vegne av kommunene i et evt. selskap for etablering av ettersorteringsanlegg. Bakgrunnen for dette er at den planlagte virksomheten ligger innenfor selskapets kjernevirksomhet og kompetanseområde. Det er også tatt høyde for dette ved utvidelse av selskapets låneramme som ble vedtatt av eierkommunene i juni 2016. Skulle eierkommunene ønske å organisere eierstrukturen på en annen måte, vil dette kunne gjøres i løpet av prosessen som nå planlegges.

I forhold til videre representasjon i prosjektet og frem til en evt. etablering av selskapet, så foreslås det at to representanter fra MOVARs representantskap tiltrer styringsgruppen. Disse vil da samarbeide med øvrige oppnevnte politiske representanter fra de øvrige deltakerne. Adm. direktør og renovasjonssjef i MOVAR deltar i prosjektgruppen og fortsetter sin rapportering til styret fra prosjektgruppens arbeid.

Det foreslås videre at saksdokumentene sendes MOVARs eierkommuner til orientering, og at adm. direktør, gjerne sammen med representantene fra styringsgruppen, stiller seg tilgjengelig for orienteringer i kommunenes utvalg eller by-/kommunestyret.

Styrets leder og Adm. direktør signerer intensjonsavtalen på vegne av MOVAR, forutsatt at representantskapet gir sin tilslutning til denne.

Dette saksfremlegget er basert på et felles saksdokument som prosjektgruppen har utarbeidet, og som nå går til behandling blant alle samarbeidspartnerne. Vi er således avhengig av likelydende vedtak fra alle deltakerne for å kunne inngå intensjonsavtalen.

Sammendrag:

MOVAR, Fredrikstad kommune, Halden kommune og Sarpsborg kommune har utredet hvordan kommunene kan samarbeide om etablering av et ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall, for å heve innbyggernes miljøprestasjoner og møte morgendagens krav til gjenvinning. Det foreslås at det blir bygget på Øra i Fredrikstad og at det etableres et interkommunalt selskap til å eie og drive anlegget. For å ta et steg nærmere en realisering foreslås det at kommunene inngår en intensjonsavtale, for å avklare forutsetninger for samarbeid, bl.a. med utarbeidelse av forslag til selskapsavtale og eieravtale.

Utredning:

Miljødirektoratet foreslår å stille krav til kommuner og næringsaktører om å sortere og materialgjenvinne mat- og plastavfall. Dette vil være bra for miljøet og bidra til at vi oppfyller bindende EU-mål, skriver direktoratet på sin hjemmeside 17. januar i år. EU krever at 50 prosent av husholdningsavfall og liknende avfall blir materialgjenvunnet i 2020, og har foreslått nye ambisiøse mål for 2025 og 2030 på henholdsvis 60 og 65 prosent. Norge er forpliktet gjennom EØS-avtalen til å nå målet i 2020. For 2025 og 2030 foreligger det forslag til nye mål, men disse er ikke vedtatt.

Ca. 30 % av husholdningsavfallet fra samarbeidskommunene går i dag til materialgjenvinning. MOVAR, Fredrikstad kommune, Halden kommune og Sarpsborg kommune har engasjert PwC til å utrede et samarbeid om etablering av et ettersorteringsanlegg i Østfold, som kan øke kommunenes miljøprestasjoner til 50 % materialgjenvinning. Rapport fra utredningen til PwC ligger vedlagt. Det har vært en administrativt sammensatt prosjektgruppe som så langt har bidratt i prosjektet med representanter fra alle samarbeidspartnerne.

I utredningen er det vurdert lokalisering av anlegget, ulike sorteringsløsninger

1. Utvidet kildesortering med flere beholdere
2. Utvidet kildesortering med posesortering (Optibag/Oslo løsning)
3. Posesorteringsanlegg med NIR teknologi og samarbeidsformer:
  - A. Aksjeselskap
  - B. Vertskommune
  - C. Interkommunalt selskap
  - D. Offentlig Privat Samarbeid (OPS)
  - E. Andre selskapsformer (ANS, DA, KS)

Sorteringsløsning 1 er vurdert som dyrere enn alternativ 3 og med mindre materialgjenvinning. Sorteringsløsning 2 baserer seg på at innbyggerne er flinke til å kildesortere avfallet, som for løsning 1. Med sorteringsløsning 3 vil en større andel av plastemballasje, papir, og metaller bli sortert ut maskinelt, enn det innbyggerne klarer med en kildesorteringsløsning. Innbyggerne får en enklere sorteringshverdag, kommunen får en enklere innsamling og får styrt mer avfall til materialgjenvinning.

PwC har vurdert teknologisk modenhet for sorteringsløsning 3, økonomi, optimal lokalisering, markedssituasjonen for sortert avfall ut fra anlegget, sammensetning av avfallet inn på anlegget, sårbarhet i forhold til renter og andre usikkerheter.

PwC har vurdert styrker og svakheter ved ulike samarbeidsformer i forhold til bl.a. skattemessige forhold, innkjøp, finansiering, styring og kontroll. PwC anbefaler at kommunene etablerer et interkommunalt selskap for drift og eierskap. Denne samarbeidsformen vil passe best. Da har kommunene best kontroll over kostnader og utviklingene av anlegget, samt gunstig finansiering.

PwC anbefaler at anlegget bygges i nærheten av behandlingsanleggene til Frevar KF på Øra i Fredrikstad. Der er det en ledig tomt, som kan brukes til formålet. En plassering her vil gi minst transport av avfallet.

Det anbefales at MOVARs representantskap gir sin tilslutning til vedlagte intensjonsavtale om etablering av ettersorteringsanlegg inngås. Det foreslås at de samarbeidende partene utnevner to politikere til en styringsgruppe for det videre arbeidet. En arbeidsgruppe med representanter fra administrasjon rapporterer til styringsgruppen. Det forutsettes at alle samarbeidspartene har likelydende vedtak.

Miljømessige konsekvenser:

Ettersortering av restavfall fra husholdningene vil være en av de viktigste tiltakene for sirkulær økonomi i Østfold. Det vil øke innbyggernes miljøprestasjoner ved at en større andel avfall går til materialgjenvinning. CO₂ besparelsen for samarbeidskommunene er beregnet til ca. 20 000 tonn/år tilsvarende utslipp fra ca. 9 000 biler. Kommunene vil være rustet til å etterleve dagens og framtidige krav om materialgjenvinning.

Økonomiske konsekvenser:

For ca. kr 100,- pr innbygger pr. år vil et ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall øke materialgjenvinningen fra dagens ca. 30 % til 50 %. En forutsetning i prosjektet er en solidarisk pris, dvs lik pris hentet hos kommunene. Utredningskostnader for å bli enige om en selskapsavtale dekkes via MOVARs prosjektmidler tilknyttet formålet. Det forutsettes at alle er med for å realisere prosjektet.

Rygge 22. mars 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

STYRET FOR MOVAR

Styresak 7/2017

Rep.sak 3/2017

REVISJON OG PROLONGERING AV STRATEGISK PLAN 2017-2020

Fremlagt:

1. Strategisk plan 2014-2018
2. Revidert Strategisk plan 2017-2020

Forslag til

I N N S T I L L I N G :

Representantskapet vedtar revidert og prolongert strategisk plan 2017-2020.

Saksorientering:

Representantskapet vedtok selskapets strategiske plan i april 2014. I forkant av dette ble det gjennomført en strategisamling med styret og selskapets ledergruppe. I denne utarbeidet man en situasjonsanalyse basert på SWOT-analyse og en overordnet risikovurdering. Basert på situasjonsanalysen produserte MOVARs ledergruppe en strategisk handlingsplan, vedlegg 1 i planen. Ut fra denne igjen ble strategiske prioriterte satsningsområder beskrevet, og lagt til grunn for selve planen.

Mange av aktivitetene som er beskrevet i planen er fortsatt høyst aktuelle, da de er under planlegging og strekker seg mot både 2020 og 2025 mhp ferdigstillelse. Man legger derfor til grunn at planen kan prolongeres mot 2020 når den nå gjennomgår en revisjon.

En viktig faktor som ble lagt til grunn i 2014 var at MIB skulle skilles ut av MOVAR og bli en del av Follo og Moss brann og redning (FMBR). Dette prosjektet strandet kort tid etter at planen ble vedtatt. Basert på denne forutsetningen, ble det ikke lagt innsats i å beskrive MIBs plass i planen.

Ved revisjon av planen vurderes mange av momentene fra situasjonsanalysen fortsatt som aktuelle. Et område ledergruppen opplever at vi ikke har lykkes godt nok med mhp gjeldende plan, er forankring i organisasjonen. Planen er for lite kjent blant mellomlederne og ansatte, selv om den har vært tema i ulike møter og blitt distribuert.

Ved revisjon av planen har man derfor startet prosessen med et utvidet ledermøte hvor mellomledere og personell i sentrale posisjoner i stab har bidratt i revisjon av strategisk handlingsplan. Igjennom dette har deltakerne blitt bedre kjent med både strategiarbeidet og selve planen. Videre har ledergruppen fått viktige innspill i arbeidet med revisjonen av planen.

I MIB ble det gjennomført en egen strategisamling før det utvidede ledermøtet, hvor målet var å få opp en situasjonsanalyse for MIBs ansvarsområde. Adm. direktør fungerte som prosessleder både for samlingen på MIB og i utvidet ledermøte.

Før planen går til behandling i representantskapet har styret også jobbet seg igjennom planen og har kommet med sine viktige innspill til revidert strategisk plan.

Vedtak av strategisk plan forplikter ikke i forhold til gjennomføring av tiltakene i handlingsplanen mhp økonomi. Disse behandles og vedtas som tidligere igjennom kommende budsjettprosesser.

Revidert strategisk plan vil være tema i selskapets møter med eierkommunene. Det vil også denne gangen bli produsert en folder/info om planen som blir lagt på MOVARs hjemmesider og distribuert i møter mv.

Rygge 22. mars 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

STRATEGISK PLAN

2014-2018

INNLEDNING:

MOVAR igangsatte en ny strategiprosess høsten 2013, som skal lede frem til en vedtatt strategisk plan april 2014.

Mosseregionens Interkommunale Brannvesen (MIB), som har vært en del av MOVAR siden 1998, ser ut til å bli skilt ut fra selskapet. Representantskapet, og senere by og kommunestyrene, har besluttet å utrede en sammenslåing av MIB med Søndre og Nordre Follo Brannvesen til Follo og Moss Brann og Redning (FMBR). Det er også nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på en utskillelse av MIB som eget selskap, men denne arbeidsgruppen avventer arbeidet med FMBR.

En utskillelse av MIB fra MOVAR er derfor tatt som forutsetning ved utarbeidelse av denne planen. Skulle dette ikke bli en realitet, må planen revideres/utvides, slik at utviklingen MIB i planperioden også ivaretas.

I tiden som kommer må det forventes at regelverk og rammebetingelser innskjerpes og endres, bl.a. som følge av tilpasning til et Europeisk regelverk. Selskapet må videre være forberedt på å møte effektene av klimaendringene som man allerede se kan konsekvenser av, bl.a. på råvannskvaliteten. Videre forventes en kraftig vekst i regionen de neste 10-årene.

Selskapet vil som følge av tilpasning til nye krav, klimaendringer og den regionale veksten, ha behov for å gjennomføre store investeringer i tiden som kommer. Dagens låneramme er ikke tilstrekkelig for å finansiere disse investeringene. Det må derfor jobbes med å sikre tilstrekkelig finansiering av kommende planer og tiltak.

PREMISSER:

Formålsparagraf:

MOVARs formålsparagraf fremgår av selskapsavtalen som sist ble behandlet av representantskapet i april 2013:

- *Selskapets formål er å påta seg de oppgavene som kommunene og selskapet måtte bli enige om.*
- *Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter.*
- *MOVAR kan delta på eiersiden i aksjeselskaper og andre selskaper, når det ligger innenfor de grenser kommuneloven og eventuelle andre lover/forskrifter angir for kommunenes deltakelse i selskaper/forretningsdrift.*

Det ble startet arbeid med ny selskapsavtale, eieravtale og retningslinjer for valgkomite i 2011, men ny selskapsavtale er ennå ikke vedtatt i eierkommunene.

Kjernevirksomhet:

MOVARs kjernevirksomhet er knyttet til produksjon og distribusjon av drikkevann, transport/mottak og behandling av avløpsvann, innsamling av avfall fra husholdningene og noe næring, drift av Solgård Avfallsplass herunder omlastning og sluttbehandling av avfall, samt drift av deponi og gjenbruksstasjoner. Videre står MOVAR inntil annet blir besluttet for drift av det regionale brannvesenet MIB.

Driften er preget av leveranse av tjenester som samfunnet er helt avhengig av, men som mange tar for gitt. Produksjon og leveranse av denne typen tjenester krever teknisk kompetanse. Deler av produksjonen foregår kontinuerlig og er fullautomatisert. Virksomheten har beredskap for å kunne håndtere uforutsette hendelser, og vaktordning som håndterer driftsalarmer og henvendelser fra publikum utenfor normal arbeidstid.

For å sikre leveranser av disse tjenestene må det etableres en robust infrastruktur i form av tekniske installasjoner. Investeringene som selskapet gjør må som tidvis sees over et 25-50 års perspektiv.

Situasjonsanalyse:

Generelt kan man si at det stadig er økende krav og forventninger til miljøarbeidet både i kommunene og øvrige virksomheter. Innenfor områdene MOVAR opererer gir dette seg utslag i økt fokus på bærekraftig produksjon av tjenestene:

- Innen VA-tjenestene er det fokus lavest mulig energi- og kjemikalieforbruk, samt på overgang til, eller produksjon av fornybar energi.
- Innenfor avfallsområdet ønsker man å redusere restavfallsmengdene igjennom økt materialgjenvinning og ombruk, samt utnytte avfallet til energi. Man ser i større grad avfallet som en ressurs som må utnyttes.
- Dimensjonere og tilpasse renovasjonsløsningene til kommunenes og innbyggernes behov.

Brannvesenets oppgaver er også under endring. Det virker derfor hensiktsmessig å organisere brannvesenet i større enheter. Representantskapet i MOVAR har derfor vedtatt å delta i et prosjekt, hvor man ser på sammenslåing av MIB med Søndre Follo brannvesen og Nordre Follo Brannvesen til «Follo og Moss Brann og Redning – FMBR». I tillegg til dette har man også nedsatt en egen gruppe til å se på en utskillelse av MIB til et eget interkommunalt selskap dersom FMBR ikke blir en realitet.

Det er store forventninger til regulariteten av tjenestene selskapet leverer. Avbrudd over noe tid i vannforsyningen anses som svært kritisk, og lengre driftsavbrudd i avløpstjenesten vil kunne medføre forurensning, og kunne påvirke badevannskvaliteten på lokale

badestrender. Uteblir innsamling av avfallet, skaper dette også raskt store ulemper for innbyggerne.

En utfordring er at det foregår et generasjonsskifte blant ingeniører og sivilingeniører med kommunalteknisk kompetanse. Antall nye studenter er for lavt til å dekke dette underskuddet. Det finnes ingen egen utdanning til driftsoperatør for VA-anlegg, men her rekrutteres gjerne kjemi/prosessoperatører. Det finnes nå et eget fagbrev i gjenvinningsfaget. Det er utfordrende å rekruttere personell med relevant fagutdanning. Dette stiller derfor økende krav til etter- og videreutdanning også for nye medarbeidere.

Under strategisamlingen i oktober 2013, ble det jobbet med SWOT-analyse (analyse av selskapets styrker, svakheter, muligheter og trusler) og med en overordnet risikoanalyse. Resultatet av dette arbeidet er dokumentert i vedlegg 3.

MÅL OG STRATEGIER:

Visjon:

Selskapets visjon er: ***Fremtidsrettede løsninger i miljøets og samfunnets tjeneste***

Verdier:

MOVARs virksomhet skal preges av følgende verdier:

- Åpen
- Tilgjengelig
- Troverdige

Selskapet misjon:

Selskapet skal dekke innbyggernes behov for tilstrekkelig og trygt drikkevann, samt innsamling av avfall. Videre skal MOVAR sørge for en forsvarlig behandling av avløpsvann, og sluttbehandling av innsamlet og mottatt avfall.

Inntil annet er besluttet skal selskapet også dekke innbyggernes behov for brann-, redning- og feiertjenester.

Med dette utgangspunktet bør selskapet drives slik at man tar et ansvar utover kortsiktig profitt. KS og KS Bedrift bruker begrepet samfunnsansvarlig forretningsdrift. Dvs. at man skal levere best mulig kvalitet, effektivitet og langsiktighet, der selve tjenesten og ikke fortjenesten er drivkraften. Selskapet bør styres ved å balansere en tredelt bunnlinje basert på hensynet til økonomi, miljø og samfunn.

Målsetninger og strategier:

Selskapets hovedstrategier skal være:

Omdømme og kommunikasjon: Selskapet skal igjennom etablering av en kommunikasjonsstrategi, forbedre selskapets omdømme, og sikre god kommunikasjon med eiere, kunder, publikum og andre interessenter for selskapet. Videre skal nye web-sider etableres og man skal se på hvordan man kan oppnå effektiv kommunikasjon igjennom nye kommunikasjonskanaler som f.eks. sosiale media, APP osv.

Vekst og endrede rammevilkår: MOVAR skal løse kapasitetsutfordringene som regional vekst vil gi, samt møte nye krav og forventninger slik at dette medfører minst mulig kostnader for innbyggerne. Man skal søke samarbeid med andre der dette gir merverdi, og for å finne frem til riktige teknologiske løsninger. For å møte disse utfordringene må selskapet sikres økonomiske rammer, som gjør selskapet i stand til å finansiere nødvendige tiltak. Dette krever en utvidelse av dagens låneramme.

Klimatilpasninger: Klimaendringene vil gi et villere og våtere klima. Anleggene og driften må tilpasses dette. Videre skal MOVAR redusere sin klimapåvirkning ved å redusere utslippene av klimagasser, samt ved klimanøytral energiproduksjon basert på restprodukter fra avfalls- og avløpsbehandlingen.

Effektiv drift: Selskapets skal drives effektivt og med et langsiktig perspektiv. Driften skal baseres på samfunnsansvarlig forretningsdrift, hvor den tredelte bunnlinjen (økonomi, samfunn og miljø) skal vektlegges fremfor ren økonomisk avkastning. Effektiv drift skal dokumenteres igjennom benchmarking, og i forbedringsarbeidet skal ISO-sertifisering vurderes.

Kompetanse og arbeidsmiljø: Det er et betydelig underskudd i utdanningssystemet for personell med relevant utdanning for MOVAR. MOVAR skal derfor igjennom samarbeid med bransjeforeningene, utdanningsinstitusjonene og andre samarbeidspartnere bidra til økt rekruttering av godt kvalifisert personell til både bransjen og selskapet. Man skal kunne tilby interessante arbeidsoppgaver, et godt arbeidsmiljø og mulighet for kompetanseutvikling.

Det er videre utarbeidet en strategisk handlingsplan som dekker alle områdene i situasjonsanalysen. Denne inneholder mål, målindikatorer og tiltak for hvert av områdene. Denne finnes i vedlegg 1.

MILJØPOLITIKK:

Styret i MOVAR vedtok i 2012 at det skulle utarbeide en egen miljøpolitikk for selskapet. Det har vært naturlig å se dette i sammenheng med selskapets strategiske plan. MOVARS miljøpolitikk fremgår av vedlegg 2.

IMPLEMENTERING OG EVALUERING:

Den strategiske planen vil bli fremlagt for representantskapet til behandling. Selve planen er representantskapets vedtatte dokument, mens vedleggene er styrets dokumenter som løpende kan revideres.

Planen skal innarbeides som viktig styringsverktøy for selskapet, og økonomiske konsekvenser av tiltakene skal behandles av styrede organer i MOVAR igjennom kommende budsjettprosesser.

Ledergruppen har ansvar for å gjøre planen kjent i organisasjonen, og implementert i den daglige driften.

Styret i MOVAR foretar årlige evalueringer av status i forhold til planen, og kan revidere vedleggene.

VEDLEGG 1 – HANDLINGSPLAN MED UTGANGSPUNKT I SITUASJONSANALYSEN

For områdene som ble identifisert i situasjonsanalysen er følgende handlingsplan For tiltakene er det angitt tidspunkt for gjennomføring (årstall). Der årstall ikke er angitt, anser man tiltaket som en kontinuerlig eller gjentakende prosess:

Område:	Målsetning:	Målindikatorer:	Strategi/Tiltak:
Omdømme og kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Bedre selskapets omdømme blant eiere, kunder og innbyggere. - De ansatte skal være stolte av arbeidsplassen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Positiv og tillitsfull omtale av selskapet. - Høy score på kundeundersøkelser. - God tilgang på kompetent personell i søknadsprosesser. - Høy score på ansattes tilfredshet. - Lav turnover blant nøkkelpersonell. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide kommunikasjonsstrategi for MOVAR (2014). - Utvikle nye hjemmesider (2014). - Etablere kommunikasjon/info i nye kanaler (sosiale media, APP mv) (2016). - Etablere møteplasser for god informasjonsflyt med eierne, planmyndigheter og kundene (2015). - Etablere gode interne kommunikasjons-kanaler mellom alle nivåer (2015).
Beredskap	Selskapet skal kunne håndtere uventede hendelser (beredskapssituasjoner), slik at disse medfører minst mulige konsekvenser for kundene, miljøet og uten tap av omdømme.	<ul style="list-style-type: none"> - Rask oppdagelse, varslings og aksjoner ved hendelser. - Effektiv gjennomføring av tiltak med godt trent personell. - Effektiv kommunikasjon og informasjon preget av troverdighet, kvalitet og åpenhet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide ROS-analyse og beredskapsplan for Renovasjonssektoren (2014). - Gjennomføre årlige øvelser og opplæring av ansatte. - Revidere planverket basert på erfaringer fra øvelser. - Anskaffe nødvendig beredskapsmateriell.
Regional vekst	Tilpasse drift og forberede anleggene mot den kommende veksten i regionen, slik at tilfredsstillende tjenesteleveranse og sikkerhet ivaretas.	<ul style="list-style-type: none"> - Normal leveranse av alle tjenester. - Tilstrekkelig kapasitet. - Kundetilfredshet. - Dokumentert kvalitet på tjenesteleveransene. 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere en overordnet plan for vanntransport i regionen med veksten mot 2040 som utgangspunkt (2015). - Tilpasse kapasiteten i avløpsrenseanleggene for å kunne motta avløpsvann (Sees i sammenheng med nye rensekraft) (2020). - Tilpasse kapasiteten på gjenbruksstasjonene (f.o.m 2017).

			<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasse renovasjonsløsningen i forhold til økning i folketall, bosetningsmønster og etablering av nye boområder(fortetning). - Sørg for å ha tilstrekkelig kapasitet til å møte forventet etterspørsel mhp kundeservice.
Klimaendringer og nye rammebetingelser	<p>1. Tilpasse driften og anleggene til nye rammevilkår (regelverk, forventninger og krav), samt til et endret klima.</p> <p>2. Begrense selskapets negative påvirkning på klima og miljø.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Anleggene håndterer ekstreme vær-situasjoner, som f.eks. nedbør, flom, vind, tørke. - Selskapet overholder krav i ny lovgivning og eierens forventninger og krav. - Utslippene av klimagasser fra forbrenning av fossilt brensel reduseres. - Energiforbruket pr. produsert enhet skal tilstrebes mål for BAT (Best Available Technology) eller annen anerkjent måling. - Organiske restprodukter/avfall utnyttes til klimanøytral energiproduksjon. 	<ul style="list-style-type: none"> - Forventningene om et villere og våtere klima tas med i vurderingen når anlegg og bygg etableres eller fornyes. - Vurdere anleggsstrukturen på avløp ifm implementering av nye renskrav (2017). - Kjøretøy tilpasset klimanøytralt drivstoff skal foretrekkes fremfor fossilt drivstoff, vurdert ut fra hensynet til økonomi og miljø (2014). - Utnytte restprodukter fra vannproduksjon og avløpsbehandlingen, samt avfall som måtte være egnet, til produksjon av klimanøytralt drivstoff (Sees evt. i sammenheng med samarbeid med andre selskaper) (2017). - Bidra i høringsprosesser når regelverket endres (alene eller sammen med andre), slik at nasjonale og lokale hensyn ivaretas, og ikke innbyggerne utsettes for unødvendig høye kostnader.
Sikre økonomiske rammer	Sikre selskapet tilstrekkelig likviditet til drift, samt tilgang på nødvendige kapital for finansiering av planlagte investeringer.	<ul style="list-style-type: none"> - Akseptabel Likviditet/ arbeidskapital. - Tilstrekkelig finansiering for gjennomføring av prosjekter. - Riktig prising av tjenestene i forhold til kostnader og avsatte fond på selvkostområdene. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjøre en tydeligere prioritering av prosjekter i økonomiplan ut fra tilgjengelig finansiering/ låneramme.

			<ul style="list-style-type: none"> - Utvide lånerammen/ garantien som eierne har stilt til rådighet eller vurdere alternativ organisering eller selskapsform (2015). - Vurdere alternativ finansiering, f.eks. finansiering med egenkapital, leie eller leasing. - Øke inntjeningen utenfor selvkostområdene (bidrar til økt fri egenkapital). - Gi eierne avkastning på drift utenfor selvkostområdene, men innenfor en sunn utbyttepolicy for selskapet. - Tett dialog med eierkommunene i forhold til prising av selskapets tjenester.
Styrke samarbeidet med andre aktører	Etablere eller videreutvikle samarbeid med andre, når dette kan bidra til økt lønnsomhet/reduerte kostnader, bedret tilbud, økt sikkerhet eller kunnskapsutvikling.	<ul style="list-style-type: none"> - Reduserte kostnader eller økt inntjening igjennom å etablere samarbeid med andre. - Økt leveringssikkerhet og mer robust tjenesteleveranse. - Nye/forbedrede tjenester. - Økt kontaktnett og kunnskap hos ansatte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vurdere felles behandlingsanlegg for organisk avfall og slam sammen med andre for produksjon av biogass (2015). - Etablere FoU samarbeid med andre bl.a. for å bidra til å redusere teknologiusikkerhet innen avløpsbehandling (2015). - Styrke samarbeidet med utdanningsinstitusjonene (NMBU og HiØ) for å bidra til god fremtidig rekruttering, og intern læring. - Etablere samarbeid med andre aktører innen avfallsmarkedet, slik at dette kan bidra til økt aktivitet innen deponi og mottak av forurensede masser. - Utvekslingsbesøk for ansatte hos sammenlignbare selskaper for erfaringsutveksling.

Forbedringsprosesser og samfunnsansvarlig forretningsdrift	Drive virksomhet slik at man balanserer kvalitet, effektivitet og et langsiktig perspektiv, etter den tredelte bunnlinje for samfunnsansvarlig forretningsdrift (Økonomi, Miljø og Samfunn).	<ul style="list-style-type: none"> - Benchmarking mot andres og egen virksomhet. - Driftsøkonomi. - Kundetilfredshet. - Regularitet og kvalitet på tjenestene. 	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i Avfall Norges og Norsk Vanns benchmarking (f.o.m 2014). - ISO-sertifisere virksomheten etter ISO 9001 og ISO 14001 (2017). - Jobbe målrettet med optimalisering av driften i forhold til ressurs- og energiforbruk.
Nye markedsområder	<ul style="list-style-type: none"> - Øke aktiviteten innenfor avfallsvirksomheten, slik at dette gir økte frie inntekter for selskapet. - Utvikle tilbud som kan avhjelpe kommunene i forhold til deres driftsoppgaver. 	<ul style="list-style-type: none"> - Økt aktivitet og inntjening innenfor for avfallsvirksomheten, som f.eks. deponi og mottak av forurensede masser. - Utførelse av nye tjenester for kommunene, som f.eks. drift av ledningsnett, lekkasjesøking. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelegge for å kunne utføre nye tjenester for kommunene hvis dette er ønskelig, f.eks. drift av ledningsnett, lekkasjesøking, fakturering av VA-tjenestene osv. - Tilby tjenester som totalleverandør innen for VAR-området.
Arbeidstaker attraktivitet og kompetanseutvikling	<ul style="list-style-type: none"> - Ha god tilgang på kompetent personell som kan løse selskapets kommende utfordringer. - Markedsføre MOVAR som attraktiv arbeidsplass. - Sikre ansatte relevant kompetanseutvikling. - Sørge for at ansatte på alle nivåer tar del i bedriftens faglige nettverk. - Sikre at de ansatte opplever et godt og trygt arbeidsmiljø. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvalg av kompetente søkere ved utlysning av stillinger. - Etterspørsel etter kurs og videreutdanning blant de ansatte. - Ansatte viser stor evne til å tilpasse seg omstillinger. - Ansatte referer til kunnskap fra faglig nettverk. - Score på arbeidsmiljøundersøkelser. - Lav turnover blant nøkkelpersonell. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilby ansatte relevante kurs og etterutdanning for å møte selskapets behov. - Presentere selskapet i bransjesammenheng og for utdanningsinstitusjonene. - Tilrettelegge for at ansatte kan hospitere internt og i andre selskaper/kommuner.

VEDLEGG 2 – MILJØPOLITIKK FOR MOVAR IKS

- Det er en grunnleggende forutsetning at MOVAR skal tilfredsstillende gjeldende lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.
- Vår virksomhet skal være basert på kretsløpstankegangen. Avfall skal i størst mulig grad innsamles og utnyttes som en ressurs.
- Hensyn til miljøet skal vektlegges i selskapets innkjøpsprosesser.
- Bygninger og anlegg skal driftes energieffektivt, og energi og drivstoff bør i størst mulig grad baseres på fornybar energi.
- Våtorganisk avfall og slam skal utnyttes til klimanøytral energiproduksjon, og deretter benyttes som en ressurs innen jordproduksjon eller landbruk.
- Virksomheten skal drives etter prinsippet kontinuerlig forbedring, hvor hensynet til miljøet skal vektes høyt sammen med økonomi og samfunnsansvar.
- Miljøpolitikken skal være en aktiv del av vår kommunikasjon.

VEDLEGG 3 – ARBEIDSNOTAT ETTER STRATEGISAMLING 30-31.10.2013

Innledning:

Styret i MOVAR IKS har besluttet å gjennomføre en ny strategiprosess, som ønskes å lede frem til en ny strategisk plan for selskapet. Målsetningen er å få denne behandlet i representantskapet i april 2014.

Gjennomføring:

Styret har gitt styreleder og adm. direktør i oppgave å tilrettelegge strategiprosessen. Man har sett for seg å gjennomføre to strategisamlinger, én høsten 2013 og én våren 2014. I mellom strategisamlingene jobber administrasjonen videre med konkrete oppgaver, og rapporterer til styret gjennom ordinære styremøter.

30.-31.10.2013 ble første strategisamling avholdt ved Kjærnes Gård i Våler kommune. Målsetningen med denne samlingen var å gi styret og ledergruppen innsikt i hvilke utviklingstrekk man ser innen vann, avløp og renovasjon. Siden det pågår en prosess med utskillelse av MIB til FMBR, ble dette området ikke prioritert i denne omgang. Videre jobbet man systematisk dag to med å peke ut selskapets interne og eksterne styrker og svakheter, samt gjennomføre en overordnet risikovurdering for selskapet.

I dette arbeidsnotatet oppsummeres resultater av den første strategisamlingen.

Oppsummering av foredragene:

Ellen Halaas, Avfall Norge – Avfallspolitikk i dag og fremover:

Ellens foredrag oversendes styret i sin helhet i egen forsendelse, men her følger administrasjonens vurdering av viktige hovedpunkter fra foredraget:

- Avfall Norge ønsker satsning på FoU innen avfallsområdet.
- Dreining i EU og Skandinavia mot at begrepet ressurs skal brukes fremfor avfall.
- I tråd med avfallspyramiden, er det fokus på avfallsminimering og gjenbruk.
- I 2014 kjører Avfall Norge kampanje på farlig avfall. Norsk Vann vil trolig også delta i denne.
- Mengden farlig avfall fra hver avfallsbesitter kan bli økt fra dagens 400 til 1000 kg. Dette vil kunne gi økt innsamling, men også økte kostnader for avfallsselskapene.
- Forventninger til at en ny regjering tar tak i biogass-strategien som har vært varslet. Avfall Norge ønsker at 60 % av matavfallet skal gå til biogass.
- Økt fokus også på å redusere matsvinn, se www.matvett.no
- Økt fokus på utsortering av plast. I dag er det bare emballasjeplast (få som vet), men ordningen kan bli utvidet til å gjelde andre plasttyper.
- Mange viktige informasjonsoppgaver innenfor avfallsområdet.
- Flere av de store avløpselskapene; Oslo, IVAR (Stavanger), Trondheim, ROAF (Romerike), og Follo Ren har bygget eller vurderer å bygge sorteringsanlegg for avfall.
- Hos IVAR i Stavanger er det snakk om å kjøre utsortering på restavfallet etter at abonnentene selv har gjennomført kildesortering. Anlegget (til anlagsvis 450 mill.) tenkes bygget med vaske- og pelleteringsanlegg for plast.

- Forsøpling – Forslag om at kommune kan dekke opprydding etter forsøpling via et eget selvkostregnskap over renovasjonsgebyret.
- Fortetting av områder stiller krav om nye løsninger. Avfall Norge kjører et spleiselagsprosjekt på nedgravde løsninger og avfallssug.
- Avfall Norge jobber for å få fjernet deponiavgiften, som ikke lenger kan anses å ha effekt siden det er forbud mot deponering av avfall med høyt organisk avfall.
- Viktig med fokus på materialgjenvinning, men man må unngå at miljøfarlige stoffer føres videre i kretsløpet.
- Det er behov for kunnskap om nye produkter og materialer, og produsentene må gjøres ansvarlige.
- Fremtiden:
  - Nye visjoner for avfallspolitikken -> Mer fokus på ressurser enn avfall.
  - Verdikjede for avfall -> Felles europeisk avfallsmarked?
  - Klimatiltak -> Forebygging, tenke helhetlig. Tilpasning: Mer ekstremvær -> Mer flomavfall.

Christen Ræstad, Eget firma – Hvor går VA-bransjen?

- Styret i MOVAR besøkte Roslagsvatten i 2005 – Hva skjedde?
- Roslagsvatten-modellen er implementert i en rekke kommuner og selskaper i Sverige. Fordelen er interkommunalt samarbeid (Stordriftsfordeler), men uten at dette går på bekostning av lokal forvaltning av eierskapet.
- Tre sentrale spørsmål for MOVAR:
  - Hva vil kommunene – Våre eiere?
    - Styret bør spørre dem.
    - Prioriter spørsmålene.
  - Hva vil styret med MOVAR?
    - Velg ut noen prioriterte temaer.
    - Hvilket handlingsrom har styret?
  - Hva vil ledelsen i MOVAR?
    - Jfr. presentasjon fra adm. dir.
- Hva ville man ha gjort med VA(R) om man var en kommune?
- VA en del av komplisert infrastruktur, hvor mangel på vedlikehold er en udetonert bombe.
- Hovedutfordringen er forfallet i ledningsnettet.
- Overvanns- og avløpsnettet er ikke tilpasset klimaendringene, som gir villere og våtere vær.
- Flere alvorlige hendelser har satt vannforsyningen på kartet de siste årene:
  - Bergen 2004
    - 5000 smittet med Giardia, 1400 syke
  - Nokia, Finland 2007
    - Avløpsvann inn på vannledningsnettet, 3000 syke, 200 på sykehus
  - Århus, Danmark 2002
    - 100 000 måtte koke vannet. Ingen syke
  - Dingtuna, Sverige 2007
    - 400 syke
  - Køge, Danmark 2007

- 250 syke
  - Østersund, Sverige 2010
    - 27 000 syke av parasitt i drikkevannet
- Stort lekkasjetap i vannledningsnett. Norge 35-46 %, mens Danmark 8 % i gjennomsnitt.
- Utfordringer i prioritert rekkefølge innen vannforsyning:
  - Sikkerhet i vannforsyningen
    - Beredskap og varslingsrutiner
  - Godt vann
  - Effektivitet
  - Nok vann (Det lekker, men det er ofte nok vann)
- Avløpsnett er får dårlig!
  - Utlekking av kloakk
  - Innlekking av fremmedvann
  - Veier som bryter sammen
- Overløp fra overfylte avløpsnett påvirker badeplasser og lokale vannkilder.
- Avløpsnett ikke dimensjonert for klimaeffektene. København fikk 135-160 mm nedbør på 2 timer. 93 000 skadetilfeller for 6 milliarder!
- Viktig med mer grønt og mere åpne vannveier i byene. Asfalterte flater leder vannet rett i overvanns- eller i verste fall avløpsnett, og sprenger kapasiteten.
- Store overvannsmengder gir redusert renseseffekt på anleggene, og bruker opp tilgjengelig kapasitet. I tillegg når ikke alt avløpsvann frem til rensenanleggene (overløp til bekker osv.).
- VA er ikke alene i bakken (Komplisert infrastruktur, og VA ligger gjerne nederst!)
  - Gass
  - Fjernvarme
  - El
  - Tele
  - Bredbånd/fiber
  - Kabel-TV
  - Avfallssug
  - Osv...
- Hovedutfordringen for infrastruktur i veigrunnen dreier seg i det alt vesentlige om offentlig organisering, økonomi, samordning og ledelse, både lokalt og nasjonalt.
- Norge er et lite land, men har mange kommuner. Det er kun etablert 20 interkommunale VA-selskaper. Alle engros-selskaper for V/A/VA/VAR.
- Hovedutfordring for VA-eierne:
  - Bevare/sikre de gode drikkevannskildene
  - Sikre et godt vannmiljø, gode avløpstjenester
  - Fornye ledningsnett
  - Effektiv drift
- Medfører krav til organisering:
  - Langsiktig
  - Monopolstyring
  - Kompetanse
  - Omstilling/handlekraft

- Rekruttering blir en hovedutfordring! Underskudd på ingeniører og sivilingeniører innen fagområdet. NTH 1972 -> 20 kandidater med hovedfag VA. I 2000 -> 5 studenter med hovedfag VA.
- Stordrift/profesjonalisering viktig for VA-effektivisering.

Johnny Sundby, Hva gjør MOVAR:

- MOVAR kommunene vil kunne vokse fra dagens ca. 75 000 innbyggere til mellom 97 000 og 115 000 innbyggere i 2040! Dette legger kraftig press på den samfunnskritiske infrastrukturen som MOVAR er en viktig del av.
- Utviklingen av vannforsyningen frem til i dag ble gjennomgått. Dagens vannproduksjon og distribusjon frem til 3 av kommunene virker robust og sikker.
- Vannforsyningen mot Vestby og Våler, som skjer via ledningsnett til Moss kommune har eller vil ha kapasitetsutfordringer i fremtiden.
- Vi må ta høyde for kraftig vekst - Prosjektet «Vannforsyningen i Mossregionen 2040» skal gi svar.
- På Avløp har MOVAR flere kommende utfordringer:
  - Kapasiteten på slambehandlingen ved Fuglevik RA er tilnærmet sprengt.
  - Har ikke slambehandling på Kambo RA, og langtidslagring ønskes utfaset som behandlingsmetode (Ute på konkurranse nå sammen med disponering av alt slam).
  - 2017 skal Kambo vurderes nedlagt. Muligheter:
    - La anlegget bistå som dag, men utvide kapasiteten?
    - Overføre avløpsvannet til Fuglevik RA
    - Overføre avløpet til Søndre Follo RA
  - 2020 krav om sekundærrensing (biologisk rensing).
    - Usikkerhet knyttet mot valg av teknologi pga fokuset på plantetilgjengelig fosfor.
    - MOVAR deltar sammen med Østfoldforskning, VEAS og COWI i en søknad til et forskningsprosjekt som skal se på denne utfordringen.
- Ønsker å vurdere et sambehandlingsanlegg for slam og matavfall, som alternativ til å oppgradere og utvide slambehandlingen på Fuglevik RA.
- Interesse fra Våler om å la MOVAR overta driftsansvar for ledningsnett. Andre kommuner sliter med å skaffe fagkompetanse, noe som kan aktualisere overtakelse av drift (jfr. Roslagsvatten).
- I dag har vi to ulike modeller for renovasjon – Totalmodellen (Råde, Rygge, Våler og Vestby) – Tjenesteleveransemodellen (Moss). Kan tiden være moden for å se på felles modell for alle?
- Felles renovasjonsforskrift og avfallsteknisk norm for alle kommunene vil kunne lette administrasjon av ordningen og trolig gi lavere kostnader.
  - Avfallsordningene fundamenteres i felles avfallsplan for regionen 2012-2021.
- Innsamling av farlig avfall og EE-avfall er satt som satsningsområde i 2014, og er hensyntatt i budsjett 2014.
- Fortetting av områder som følge av vekst stiller nye krav til renovasjonsløsningene ute hos kunden.
- På næringsrenovasjon er vi relativt små, da vi ikke tilbyr containerløsninger. Årsaken til dette er at vi jo ikke har sorteringsanlegg for avfall. Vi er i dag i skatteposisjon for næringsrenovasjon.
- Veksten legger også press på gjenbruksstasjonene. I budsjettet skal fremtidig utforming av gjenbruksstasjonen på Solgård utredes.

- Deponivirkksomheten har vært laber etter deponiforbudet for organisk avfall i 2009. Vi har mål av oss til å få økt denne aktiviteten via vårt deponi for uorganisk avfall, men det tar tid å snu avfallsstrømmene.
- MOVAR som organisasjon har god bestillerkompetanse, men mangler innkjøpskapasitet. I budsjettet er det lagt opp til ansettelse av en innkjøper.
- Organisasjonen er svært desentralisert, og vi har dårlig plass for ansatte på husholdningsrenovasjon på Solgård Avfallsplass. Påbygg ble stanset pga høy kostnad, og andre løsninger må vurderes. Bør vi se på samlokalisering?
- IT en svært integrert del av driften av VAR-anleggene. Felles driftsvaktordning for VAR-anleggene. Beredskapsplan med tiltaksplaner for VA og IT.
- Stram men tilstrekkelig likviditet nå, men kan i svært liten grad selvfinansiere investeringer.
- Lånerammen på 500 millioner vil neppe være tilstrekkelig for å møte utfordringene knyttet til vekst i regionen.
- Kontinuerlig forbedring med utgangspunkt i den 3-delte bunnlinje-> Økonomi, samfunn og miljø. Viktig i alle beslutningsprosesser, f.eks. i forhold til investeringer.
- For å møte utfordringene innenfor kompetanse- og rekruttering, er det viktig at MOVAR jobber tett opp mot FoU og utdanningsmiljøene.
- Samarbeid med andre tilsvarende selskaper er dessuten viktig.

SWOT-analyse:

Arbeidet med SWOT-analysen ble lagt opp som gruppearbeid i 4 grupper, hvor hver gruppe skulle finne 3 sentrale styrker, svakheter, muligheter og trusler. Deretter skulle gruppene gradere disse etter viktighet, og velge ut en intern (Styrke eller svakhet) og en ekstern (mulighet eller trussel), og argumentere i plenum hvorfor dette er mest sentralt for MOVAR.

Interne	Styrker:	Svakheter:
	- IKS som selskapsform - Robuste tekniske løsninger	- Manglende/ikke god nok kommunikasjonsstrategi - Begrenset økonomisk handlefrihet (Låneramme 500 mill., samt likviditet (egenfinansiering))
Eksterne	Muligheter:	Trusler:
	- Flere nye markeder (Drift av ledningsnett, tilby spesialkompetanse, samarbeid med andre tilsvarende selskaper). - Bli en sterk aktør igjennom samarbeid med andre.	- Mangel på kompetanse - Sterk befolkningsvekst, som gir press på infrastrukturen

Andre momenter som ble trukket frem fra gruppene, men som ikke fikk tilstrekkelig prioritert var:
Styrker: Monopolist, Innovasjon, Høy kjernekompetanse, God controllerfunksjon/oversikt økonomi, høy kvalitet på anlegg, konkurransesituasjonen, høy faglig kompetanse, bedriftskultur utviklet over tid, forutsigbare rammer (drift etter selvkostprinsippet), utnyttelse av ressurser og kjøp av tjenester/liten administrasjon.

Svakheter: Omdømme, likviditet/finans, Personellmangel ved nye oppgaver, svekket renommé, dårlig på kommunikasjon, sårbar på kompetanse innen enkelte kjerneområder, manglende systematikk i miljø og kvalitetsarbeid (ISO), avgrensing mellom eier- og lederrollen ikke godt nok definert, endring i rammebetingelser – Langsiktige kontrakter, pris VS levetid, spredt lokalisering

(gjelder spesielt ledelse og adm), selskapets synlighet som samfunnsviktig aktør (lite rom for å gjøre feil), rekruttering, regelverk og forskrifter og størrelse.

Muligheter: Teknologiutvikling, Utvide tjenestene (Roslagsvatten), Vekst i regionen, sterk vekst i befolkningen kombinert med nye krav til håndtering av avfall = Nye markedsområder, synlighet mhp omdømmebygging, bidra mhp rekruttering og samarbeid med utdanningsinstitusjoner, geografisk gunstig plassert for samarbeid og ledig kapasitet.

Trusler: Endring i rammebetingelser (regelverk etc.), Klimautvikling, klimaendring, kortsiktige politiske avgjørelser, nye myndighetskrav, endring i eierstruktur (salg, privatisering, endring i økonomiske rammer/selvkost), forurensning, profesjonskamp (oppgaver og ansvarsfordeling), for liten aktør i forhold til hele verdikjeden, ekstremvær, monopolets fall og vedlikehold/kostnader.

Risikovurdering:

Målet med denne øvelsen var å få avdekket overordnet risiko for selskapet. Den operasjonelle risikoen på hvert virksomhetsområde antas å være i varetatt igjennom andre prosesser.

Her også var det gruppearbeid i de samme 4 gruppene. Gruppene skulle diskutere seg frem til og bli enige om de 5 viktigste risiki for MOVAR de neste 3-5 årene. Disse skulle plasseres inn i en risikomatrixe (5x5). I plenum skulle hver gruppe peke ut den risikofaktoren de mente var viktigst, og argumentere for denne. Denne øvelsen avdekket følgende prioriterte risiki, som ble ansett å være av stor betydning:

Konsekvens	Svært alvorlig	- Storulykke/Brann på deponi	- Omdømmesvikt - Ekstremvær - Avregulering av inntektsregimet (fjerning av selvkost) - Endring av rammevilkår (Selvkost, fosfor og slam)
	Ubetydelig	Meget liten	Svært stor
Sannsynlighet			

Andre momenter som ble vurdert å medføre risiko, men som ikke ble høyt nok prioritert var: Klimaendringer (strømbortfall, overløp/utslipp, VA-anlegg ødelegges, endring i råvannskvalitet), fremtidig mangel på kompetanse, ny nasjonal styring (selvkost og kommunesammenslåing), Naturkatastrofer, endring i nasjonalt og internasjonalt regelverk, endring i rammebetingelser, mangel på aktører på husholdningsrenovasjon, mangel på beredskap/beredskapsplaner, streik (langvarig med egne ansatte og leverandører), økt bosetting/fortetting, miljøforurensning, økt daglig belastning, feilinvesteringer (teknologi og omfang), kapasitet på infrastruktur (Vestby og Våler), tap av nøkkelpersonell, endring i organisering/eierendringer og omdømme.

Videre arbeid:

Ut fra innspillene som ble gitt under strategisamlingen, har administrasjonen laget følgende forslag til prioritering av områdene som ble identifisert:

1. Utarbeide kommunikasjonsstrategi for å bidra til et bedre omdømme.
2. Sørge for tilstrekkelig beredskap og beredskapsplaner for møte uventede hendelser/ulykker.
3. Planlegge for den kraftige veksten i regionen, som legger stort press på MOVARs infrastruktur (Vestby og Våler).
4. Planlegge og tilpasse driften til nye rammebetingelse/krav og forventet klimautvikling (f.eks. Kambo 2017, sekundærrensing 2020, slam og matavfall, nye renovasjonsløsninger, evt. nye røranlegg osv.).
5. Sørge for tilstrekkelig likviditet for drift, samt låneramme for finansiering av nye investeringer.
6. Styrke samarbeidet med andre aktører (like selskaper, utdanningsinstitusjoner, FoU-miljøer, kommunene).
7. Jobbe med forbedringsprosesser via den tredelte bunnlinjen - økonomi, miljø og samfunn, f.eks. igjennom benchmarking og ISO-sertifisering.
8. Vurdere nye markedsområder, f.eks. hvor MOVAR kan gå fra engros-selskap til totalleverandør innenfor VA på samme måte som innen Renovasjon.
9. Være pådriver i prosesser rundt endring av regelverk, f.eks. gi inn høringsvar.
10. Markedsføre MOVAR som en attraktiv arbeidsplass, gjerne sammen med andre, f.eks. bransjeorganisasjoner.

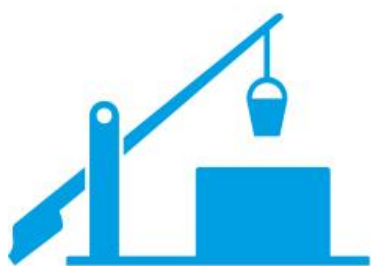
I neste fase må det jobbes videre med konkrete målsetninger som danner grunnlag for tiltak/strategier.

Rygge 25.11.2013

Johnny Sundby
Adm. Direktør

STRATEGISK PLAN

2017-2020

MOVAR®

INNLEDNING:

MOVAR igangsatte en ny strategiprosess høsten 2013, som ledet frem til strategisk plan som ble vedtatt april 2014. Denne planen er revidert 2017 og prolongert til 2020.

Revisjonsprosessen har omfattet gjennomføring av en strategisamling med utvidet ledergruppe, for å høste viktige innspill fra organisasjonen og samtidig forankre planen. Videre har MOVARs ledergruppe bidratt aktivt med revisjonen, i tillegg til at det er gjennomført en samling med MOVARs styre.

En forutsetning tatt i 2014 var at Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB) skulle skilles ut av MOVAR og sammenslås med Søndre og Nordre Follo Brannvesen. Dette skjedde ikke. I ettertid av dette ble det nedsatt en komité som sørget for en revisjon av MIBs ROS-analyse, utarbeidet forslag til ny brannordning som ble vedtatt i mai 2016, samt forslag til ny kostnadsfordeling for brannkostnadene. Denne ble vedtatt av eierkommunene i juni 2016, og fremgår av selskapsavtalens §3.

Selskapets fikk i samme prosess også vedtatt en ny låneramme, utvidet fra 500 millioner til 1,2 milliarder. Dette sikrer at MOVAR skal kunne levere fremtidsrettede løsninger i miljøet og samfunnets tjeneste i planperioden.

PREMISSER:

Formålsparagraf:

MOVARs formålsparagraf fremgår av selskapsavtalens §2. Avtalen ble sist revidert i juni 2016 og vedtatt av samtlige eierkommuner:

MOVAR IKS er opprettet for å ivareta produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling og sluttbehandling av husholdningsavfall samt brann- rednings- og feiertjenester i henhold til eierkommunenes behov. Disse virksomhetsområdene avregnes til selvkost.

Selskapet kan utnytte ledig kapasitet og kompetanse i en naturlig forlengelse av primærvirksomheten. Slik virksomhet må ikke på noen måte være i konflikt med hovedformålet.

MOVAR IKS kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.

All forretningsmessig virksomhet av betydning skal skilles ut og utføres i egne selskaper.

Kjernevirksomhet:

MOVARs kjernevirksomhet er knyttet til produksjon og distribusjon av drikkevann, transport/mottak og behandling av avløpsvann, innsamling av avfall fra husholdningene og noe næring, drift av Solgård Avfallsplass herunder omlastning og behandling av avfall, samt drift av deponi og gjenbruksstasjoner. Videre skal MOVAR igjennom MIB ivareta kommunenes ansvar igjennom brann og eksplosjonsvernloven. Dvs at vi skal ha en beredskap godt tilpasset regionens risikobilde, samt drive et aktivt forebyggende arbeid med mål om å forhindre tap av menneskeliv og hardt skadde i brann i MIBs distrikt.

Driften er preget av leveranse av tjenester som samfunnet er helt avhengig av, men som mange tar for gitt. Produksjon og leveranse av denne typen tjenester krever teknisk og høy faglig kompetanse. Deler av produksjonen foregår kontinuerlig og er fullautomatisert. Virksomheten har beredskap for å kunne håndtere uforutsette hendelser, og vaktordning som håndterer driftsalarmer og henvendelser fra publikum utenfor normal arbeidstid. Brannvesenet er døgnbemannet for å kunne håndtere hendelser. Her går man med ny brannordning mot avvikling av deltidsstyrken og mot kun døgnkasernerte mannskaper.

For å sikre leveranser av disse tjenestene må det etableres en robust infrastruktur i form av tekniske installasjoner og brannstasjoner dekker MIBs distrikt med en tilstrekkelig beredskap og responstid. Investeringene som selskapet gjør må som tidvis sees over et 25-50 års perspektiv.

Situasjonsanalyse:

Generelt kan man si at det stadig er økende krav og forventninger til miljøarbeidet både i kommunene og øvrige virksomheter. Innenfor områdene MOVAR opererer gir dette seg utslag i økt fokus på bærekraftig produksjon av tjenestene:

- Innen VA-tjenestene er det fokus lavest mulig energi- og kjemikalieforbruk, samt på overgang til, eller produksjon av fornybar energi.
- Innenfor avfallsområdet ønsker man å redusere restavfallsmengdene igjennom økt materialgjenvinning og ombruk, samt utnytte restavfallet til energi. Man ser i større grad avfallet som en ressurs som må utnyttes.
- Dimensjonere og tilpasse renovasjonsløsningene til kommunenes og innbyggernes behov, og slik at innbyggernes miljøprestasjoner igjennom avfallshåndteringen kan forbedres f.eks. ved økt materialgjenvinning.

MIBs oppgaver er også under endring. Det er derfor gjennomført en revisjon av MIBs ROS-analyse og det er vedtatt en ny brannordning som i korthet går ut på avvikle deltidsstyrkene, og forsterke beredskapen med døgnkasernerte mannskaper i Rygge og Vestby i tillegg til i Moss. Vi merker oss også at brannvesenet i større grad er involvert i andre oppdrag enn de klassiske brannoppdragene. Dette dreier seg om økt fokus på redning, begrense skade ved hendelser f.eks. ifm forurensning. Det er også en kraftig økning i antall assistanseoppdrag til

helse. Det er viktig at dette balanseres, slik det ikke går utover den beredskapen MIB er satt til å ivareta.

Det er store forventninger til regulariteten av tjenestene selskapet leverer. Avbrudd over noe tid i vannforsyningen anses som svært kritisk, og det samme gjelder uteblivelse av leveranse av selskapets øvrige tjenester. Dette gjør at MOVAR må ha fokus på å håndtere uforutsette hendelser og bygge redundante løsninger med god beredskap som kan tre inn når hendelser skjer.

Våre omgivelser fokuser i større grad på bærekraft og sirkulær økonomi, som ligger midt i selskapets virksomhetsområde. Dette er viktige drivere for gjennomføring av gode miljøtiltak og utviklingen av selskapet som regionens miljøbedrift. Situasjonen preges også av raske endringer som utfordrer etablerte forretningsmodeller, og hvor ny teknologi endrer arbeidslivet, måten oppdrag løses på, og stiller virksomheten ovenfor nye utfordringer og muligheter. Dette stiller også nye krav til hvilken kompetanse virksomheten vil trenge i fremtiden.

MÅL OG STRATEGIER:

Visjon:

Selskapets visjon er: ***Fremtidsrettede løsninger i miljøets og samfunnets tjeneste***

Verdier:

MOVARs virksomhet skal preges av følgende verdier:

- Åpen
- Tilgjengelig
- Troverdige

Selskapet misjon:

Selskapet skal dekke innbyggernes behov for tilstrekkelig og trygt drikkevann, samt innsamling av avfall og slam. Videre skal MOVAR sørge for en forsvarlig behandling av avløpsvann, avfall og slam.

Selskapet skal igjennom Mossregionen brann og redning (MIB) ivareta kommunenes ansvar og innbyggernes behov for brann og redningstjenester i tråd med brann og eksplosjonsvernloven. MIB skal drive et aktivt forebyggendearbeid for å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av brann.

Med dette utgangspunktet bør selskapet drives slik at man tar et ansvar utover kortsiktig profitt. KS og KS Bedrift bruker begrepet samfunnsansvarlig forretningsdrift. Dvs. at man skal levere best mulig kvalitet, effektivitet og langsiktighet, der selve tjenesten og ikke fortjenesten er drivkraften. Selskapet bør styres ved å balansere en tredelt bunnlinje basert på hensynet til økonomi, miljø og samfunn.

Målsetninger og strategier:

Selskapets hovedstrategier skal være:

Omdømme og kommunikasjon: Selskapet skal igjennom rekruttering av en HR- og kommunikasjonssjef og etablering av en kommunikasjonsstrategi, opprettholde og videreutvikle selskapets omdømme, og sikre god kommunikasjon med eiere, kunder, publikum og andre interessenter for selskapet. Selskapet skal ta i bruk ny teknologi og sosiale medier, når dette kan bidra til å forenkle hverdagen for innbyggerne eller mer effektiv drift.

Vekst og endrede rammevilkår: MOVAR skal løse kapasitetsutfordringene som regional vekst vil gi, samt møte nye krav og forventninger slik at hensynet til økonomisk-, sosial- og miljømessig bærekraft ivaretas. Man skal søke samarbeid med andre der dette gir merverdi, og for å finne frem til riktige og fremtidsrettede teknologiske løsninger. Igjennom implementering av ny brannordning og fokus på forebyggende arbeid, skal MIB stå godt rustet til å ivareta kommunenes ansvar og innbyggernes behov for brann- og redningstjenester i fremtiden.

Klimatilpasninger: Klimaendringene vil gi et villere og våtere klima. Selskapets virksomhet må tilpasses dette, slik at man har en god beredskap og er forberedt på konsekvenser av klimaendringene. Videre skal MOVAR redusere sin klimapåvirkning ved å redusere utslippene av klimagasser. Dette skal skje ved økt ombruk og materialgjenvinning av avfallet, fokus på energireducerende eller produserende tiltak, samt valg av klimanøytrale energikilder der dette er gjennomførbart.

Effektiv drift: Selskapets skal drives effektivt og med et langsiktig perspektiv. Driften skal baseres på samfunnsansvarlig forretningsdrift, hvor den tredelte bunnlinjen (økonomi, samfunn og miljø) skal vektlegges fremfor ren økonomisk avkastning. Effektiv drift skal dokumenteres igjennom eksempelvis benchmarking. I forbedringsarbeidet skal ISO-sertifisering vurderes. Videre skal mulighetene som ligger i digitalisering utforskes og implementeres der det er hensiktsmessig, og gir effektivisering eller økt tjeneste-/leveranse-sikkerhet i virksomheten.

Kompetanse og arbeidsmiljø: MOVAR skal igjennom samarbeid med bransjeforeningene, utdanningsinstitusjonene og andre samarbeidspartnere bidra til økt rekruttering av godt kvalifisert personell til både selskapet og til bransjene det opererer innenfor. Man skal kunne tilby interessante arbeidsoppgaver, et godt arbeidsmiljø og mulighet for kompetanseutvikling. MOVAR skal ha fokus på å ta i bruk ny teknologi, og rekruttere kompetanse for å kunne implementere og nyttiggjøre seg dette. De ansatte skal gis ferdigheter og kompetanse som gjør at de kan utføre sitt arbeid på en mest mulig effektiv, sikker og trygg måte.

Det er videre utarbeidet en strategisk handlingsplan som dekker alle områdene i situasjonsanalysen. Denne inneholder mål, målintikatorer og tiltak for hvert av områdene. Denne finnes i vedlegg 1.

MILJØPOLITIKK:

Styret i MOVAR vedtok i 2012 at det skulle utarbeide en egen miljøpolitikk for selskapet. Det har vært naturlig å se dette i sammenheng med selskapets strategiske plan. MOVARS miljøpolitikk fremgår av vedlegg 2.

IMPLEMENTERING OG EVALUERING:

Den strategiske planen vil bli fremlagt for representantskapet til behandling. Selve planen er representantskapets vedtatte dokument, mens vedleggene er styrets dokumenter som løpende kan revideres.

Planen skal innarbeides som viktig styringsverktøy for selskapet, og økonomiske konsekvenser av tiltakene skal behandles av styrede organer i MOVAR igjennom kommende budsjettprosesser.

Ledergruppen har ansvar for å gjøre planen kjent i organisasjonen, og implementert i den daglige driften.

Styret i MOVAR foretar årlige evalueringer av status i forhold til planen, og kan revidere vedleggene.

VEDLEGG 1 – HANDLINGSPLAN MED UTGANGSPUNKT I SITUASJONSANALYSEN

For områdene som ble identifisert i situasjonsanalysen er følgende handlingsplan. For tiltakene er det angitt tidspunkt for gjennomføring (årstall). Der årstall ikke er angitt, anser man tiltaket som en kontinuerlig eller gjentakende prosess:

Område:	Målsetning:	Måлиндikatorer:	Strategi/Tiltak:
Omdømme og kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Opprettholde selskapets omdømme blant eiere, kunder og innbyggere. - De ansatte skal være stolte av arbeidsplassen. - Forankring/ implementering av strategisk plan i hele organisasjonen - Enhetlig kommunikasjon til innbyggerne - Enhetlig og riktig saksbehandling, og med et språk som kunden forstår. - De ansatte skal ha en felles forståelse av virksomheten, og kunne gi uttrykk for denne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Positiv og tillitsfull omtale av selskapet. - Høy score på kundeundersøkelser. - God tilgang på kompetent personell i søknadsprosesser. - Høy score på ansattes tilfredshet. - Lav turnover blant nøkkelpersonell. - Selskapet oppfattes åpent og synlig. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ansette HR- og kommunikasjonssjef og utarbeide kommunikasjonsstrategi for MOVAR (2018). - Vedlikeholde/omstrukturere hjemmesidene til renovasjon - Etablere kommunikasjon/info i nye kanaler (sosiale media, APP mv) (2017/2018). - Etablere og vedlikeholde møteplasser for god informasjonsflyt med eierne, planmyndigheter, kundene og internt mot de ansatte. - Ett felles kontaktpunkt for publikum - Økt fokus på kvalitet i saksbehandlingen inklusive god skriftlig formuleringsevne.
Beredskap	<ul style="list-style-type: none"> - Selskapet skal kunne håndtere uventede hendelser (beredskapssituasjoner), slik at disse medfører minst mulige konsekvenser for samfunnet, miljøet og uten tap av omdømme. - Gjennomføre nødvendig antall øvelser, sørge for god opplæring og forankring internt i organisasjonen. - MIB skal være rett dimensjonert og organisert til å håndtere de dimensjonerende hendelsen som er beskrevet i ROS-analyse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rask oppdagelse, varsling og aksjonerings ved hendelser. - Effektiv gjennomføring av tiltak med godt trent og kompetent personell. - Effektiv kommunikasjon og informasjon preget av troverdighet, kvalitet og åpenhet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre nødvendig antall øvelser og opplæring av ansatte. - Evaluere og revidere planverket basert på erfaringer fra øvelser. - Regelmessig samarbeid med eierkommuner og myndigheter. - Sørge for å ha tilstrekkelig ressurser, kompetanse, samt nødvendig beredskapsmateriell. - Implementere ny brannordning (se regional vekst) - Utarbeide kommunikasjonsstrategier ved hendelser, som støtte for ledelsen i møte med media og andre interessenter.

Regional vekst	<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasse drift og forberede virksomhetene mot den kommende veksten i regionen, slik at tilfredsstillende tjenesteleveranse og sikkerhet ivaretas. - Rett dimensjonert brann og redningsvesen 	<ul style="list-style-type: none"> - Normal leveranse av alle tjenester. - Tilstrekkelig kapasitet. - Kundetilfredshet. - Dokumentert kvalitet på tjenesteleveransene- Risiko avdekket i MIBs ROS-analyse er håndtert. 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere ny vannforsyning nordover mot Moss, Våler og Vestby med kapasitet som fremtidig reservevannforsyning innen 2020. - Oppgradere og øke kapasiteten i avløpsrenseanleggene for å kunne motta og behandle avløpsvann mhp befolkningsveksten og nye renskrav (2020-2025). - Tilpasse kapasiteten på gjenvinningsstasjonene og vurdere en stor gjenvinningsstasjon. (2018) - Tilpasse renovasjonsløsningen i forhold til økning i folketall, bosetningsmønster og etablering av nye boområder(fortetning). - Sørg for å ha tilstrekkelig kapasitet til å møte etterspørsel mhp kundeservice. - Renovasjonssektoren skal være en høringsinstans i det kommunale planverket - Implementere ny brannordning (2020). - Ansette nye kvalifiserte medarbeidere i tråd med ny brannordning (2019) - Etablere ny brannstasjon i Såner (2019). - Etablere ny brannstasjon i Rygge (2019).
Klimaendringer, ytre miljø og nye rammebetingelser	<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasse driften, tjenestetilbudene og anleggene til nye rammevilkår (regelverk, forventninger og krav), samt til et endret klima. - Begrense selskapets negative påvirkning på klima og miljø lokalt og regionalt. -Øke energiproduksjonen og energismarte løsninger. - Redusere klimafotavtrykket og miljøbelastningen fra virksomheten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anleggene håndterer ekstreme vær-situasjoner, som f.eks. nedbør, flom, vind, tørke. - Selskapet overholder krav i ny lovgivning og eiernes forventninger og krav. - Utslippene av klimagasser fra forbrenning av fossilt brensel reduseres. - Energiforbruket pr. produsert enhet skal tilstrebtes mål for 	<ul style="list-style-type: none"> - Forventningene om et villere og våtere klima tas med i vurderingen når anlegg,bygg og tjenestetilbudene etableres eller fornyes. - Vurdere anleggsstrukturen på avløp ifm implementering av nye renskrav, samt avklare tidspunkt for implementering av disse (2017). - Kjøretøy tilpasset klimanøytralt drivstoff skal foretrekkes fremfor fossilt drivstoff, vurdert ut MOVARS strategi for valg av lavutslippskjøretøy der dette finnes og er mulig.

	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for at innbyggerne via sin avfallshåndtering kan oppnå gode miljøprestasjoner. 	<p>BAT (Best Available Technology) eller annen anerkjent måling.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiske restprodukter/avfall utnyttes til klimanøytral energiproduksjon. - MIB har rett kompetanse til å håndtere uønskede klimaskapte hendelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Produsere bærekraftig energi fra restprodukter fra vann, avløp eller avfallsbehandling, og vha varmepumper og solceller. - Bidra i høringsprosesser når regelverk endres (alene eller sammen med andre), slik at nasjonale og lokale hensyn ivaretas. - - Tilpasse innsamlings- og etterbehandling til nye krav og etterspørsel fra eiere og kunder. - Etablere ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall sammen med andre, for å møte krav om økt materialgjenvinning. - Etablere et overordnet klimaregnskap for MOVAR.
Sikre økonomiske rammer	<p>Sikre selskapet tilstrekkelig likviditet til drift, samt tilgang på nødvendige kapital for finansiering av planlagte investeringer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forvalte tildelte midler til beste for innbyggerne og de ansatte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Akseptabel Likviditet/ arbeidskapital. - Tilstrekkelig finansiering for gjennomføring av prosjekter. - Riktig prising av tjenestene i forhold til kostnader og avsatte fond på selvkostområdene. - God budsjettkontroll (få avvik). 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjøre en tydeligere prioritering av prosjekter i økonomiplan ut fra tilgjengelig finansiering/ låneramme. - Balansere drift av deponiet med hensyn til økonomi og levetid Etablere en ny reguleringsplan som ivaretar fremtidig plassbehov for drift av renovasjonssektoren. Gjennomføre tiltak for å bedre likviditeten. - Øke inntjeningen utenfor selvkostområdene gjennom MOVAR Næring AS, slik at morselskapets likviditet kan styrkes igjennom utbytte. - Gi eierne avkastning på drift utenfor selvkostområdene, men innenfor en sunn utbyttepolicy for selskapet så snart selskapet har en forsvarlig likviditet. - Tett dialog med eierkommunene i forhold til prising av selskapets tjenester. - Periodisering og tett budsjettoppfølgning. - Planlegge på lang sikt (utover 4 års perioden).

Samarbeid med andre aktører	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere eller videreutvikle samarbeid med andre, når dette kan bidra til økt lønnsomhet/reduerte kostnader, bedret tilbud, økt sikkerhet eller kunnskapsutvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reduserte kostnader eller økt inntjening igjennom å etablere samarbeid med andre. - Økt leveringssikkerhet og mer robust tjenesteleveranse. - Nye/forbedrede tjenester. - Økt kontaktnett og kunnskap hos ansatte. - MIB er foretrukket samlingspunkt for nødetatene og andre samarbeidspartnere, for faglig utvikling av de totale redningsressursene. 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere FoU samarbeid med andre bl.a. for et veldokumentert beslutningsgrunnlag for valg av teknologi innen avløpsbehandling (2017). - Styrke samarbeidet med utdanningsinstitusjonene (NMBU og HiØ og Østfold fylkeskommune) for å bidra til god fremtidig rekruttering, og intern læring. - Etablere samarbeid med andre aktører innen avfallsmarkedet, slik at dette kan bidra til økt aktivitet innen deponi og mottak og håndtering av avfall - Utvekslingsbesøk for ansatte hos sammenlignbare selskaper for erfaringsutveksling. - MOVAR skal være lærlingbedrift og deltar i traineeprogram for å sikre rekruttering til fagene.
Forbedringsprosesser og samfunnsansvarlig forretningsdrift	<ul style="list-style-type: none"> Drive virksomhet slik at man balanserer kvalitet, effektivitet og et langsiktig perspektiv, etter den tredelte bunnlinje for samfunnsansvarlig forretningsdrift (Økonomi, Miljø og Samfunn). - Økt gjenbruk og materialgjenvinning - Redusere mengden restavfall pr. innbygger - Øke innsamling av farlig avfall 	<ul style="list-style-type: none"> - Benchmarking mot andres og egen virksomhet. - Driftsøkonomi. - Kundetilfredshet. - Regularitet og kvalitet på tjenestene. - Rasjonalisering og bortfall av oppgaver. - Antall anskaffelser gjennomført og kontrakter inngått. 	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i Avfall Norges og Norsk Vanns benchmarking (f.o.m 2014). - ISO-sertifisere virksomheten etter relevante ISO-standarder. - Jobbe målrettet med optimalisering av driften i forhold til ressurs- og energiforbruk. - Utforske mulighetene i ny teknologi og ta den i bruk der dette gir effektivisering eller annen merverdi for selskapet eller kundene. - Etablere energioppfølgningssystem. - Implementere FDV-System i MOVAR. - Anskaffe konkurransegjennomføringsverktøy for mer effektiv gjennomføring av anskaffelser. - Etablere ettersorteringsanlegg som bidrar til å øke materialgjenvinning til >50%. - Jobbe med informasjonsarbeid for å øke innbyggernes innsats med kildesortering, og tilrettelegge sorteringsløsningen for dette.

<p>Utvide eksisterende og vurdere nye markedsområder</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Øke aktiviteten innenfor avfallsvirksomheten, slik at dette gir økte frie inntekter for selskapet. Øke aktiviteten innenfor avfallsvirksomheten, slik at dette gir ett bedre tilbud til innbyggerne. - Utvikle tilbud som kan avhjelpe kommunene i forhold til deres driftsoppgaver. - 	<ul style="list-style-type: none"> - Økt aktivitet og inntjening innenfor for avfallsvirksomheten, som f.eks. deponi og mottak av forurensede masser. - Utførelse av nye tjenester for kommunene, som f.eks. drift av ledningsnett, lekkasjesøking. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelegge for å kunne utføre nye tjenester for kommunene hvis dette er ønskelig, f.eks. drift av ledningsnett, lekkasjesøking, fakturering av VA-tjenestene osv. - Tilby flere tjenester for innbyggerne, eksempelvis innsamling av flere fraksjoner for eksempel store enheter. -Utvidelse av deponi og avfallshånderingsarealer. -Salg av flere avfallsbaserte produkter.
<p>Arbeidstaker-attractivitet og kompetanseutvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ha god tilgang på kompetent personell som kan løse selskapets kommende utfordringer. - Markedsføre MOVAR som attraktiv arbeidsplass. - Sikre ansatte relevant kompetanseutvikling. - Sørge for at ansatte på alle nivåer tar del i bedriftens faglige nettverk. - Sikre at de ansatte opplever et godt og trygt arbeidsmiljø, og føler tilhørighet til arbeidsplassen. - Attraktivt for ansatte å bli i bedriften. - Dele MIBs kompetanse - Ingen skal komme/skades i MIBs tjeneste. 	<ul style="list-style-type: none"> - Et godt utvalg av kompetente søkere ved utlysning av stillinger. - Etterspørsel etter kurs og videreutdanning blant de ansatte. - Ansatte viser stor evne til å tilpasse seg omstillinger. - Ansatte referer til kunnskap fra faglig nettverk. - Score på arbeidsmiljøundersøkelser. - Lav turnover blant nøkkelpersonell. - Positiv tilbakemeldinger og bedre struktur på evaluering av hendelser og kurs (internt/ekstrent) - Aktiv bruk av internkontroll. - Nærvær/ tilstedeværelse ved sykdom. - De ansatte har nødvendig ferdigheter/ kompetanse og er trygge på utførelsen av arbeidet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilby ansatte relevante kurs og etterutdanning for å møte selskapets behov. - Presentere selskapet i bransjesammenheng og for utdannings-institusjonene. - Tilrettelegge for at ansatte kan hospitere internt og i andre selskaper/kommuner. - Ansette en HR- og kommunikasjonssjef i MOVAR. - Standardisere og systematisere evaluering, og benytte dette til ny læring og forbedring. - Revidere og holde internkontrollsystemet levende. - Tilrettelegge ved sykdom. - Sørge for at ledelsen er tilstede, tilgjengelig, synlige og tydelige. - Aktivt bruk av rapportering, bl.a. avvikssystemet og evaluering for kontinuerlig forbedring av sikkerheten for de ansatte.

VEDLEGG 2 – MILJØPOLITIKK FOR MOVAR IKS

- Det er en grunnleggende forutsetning at MOVAR skal tilfredsstillende gjeldende lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.
- Vår virksomhet skal være basert på prinsippene omkring sirkulær økonomi og kretsløpstankegangen. Avfall skal i størst mulig grad innsamles og utnyttes som en ressurs.
- Hensyn til miljøet skal vektlegges i selskapets innkjøpsprosesser.
- Bygninger og anlegg skal driftes energieffektivt, og energi og drivstoff bør i størst mulig grad baseres på fornybar energi.
- Våtorganisk avfall og slam skal utnyttes til klimanøytral energiproduksjon, og næringsstoffene inngå i kretsløpet.
- Virksomheten skal drives etter prinsippet kontinuerlig forbedring, hvor hensynet til miljøet skal vektes høyt sammen med økonomi og samfunnsansvar.
- Miljøpolitikken skal være en aktiv del av vår kommunikasjon.

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 6/2017

PROTOKOLLER OG ÅRSRAPPORT 2016 FRA MØTER I AMU.

Fremlagt:

- Protokoll fra ordinært møte 2/2016 i Arbeidsmiljøutvalget 8. juni 2016.
- Protokoll fra ordinært møte 4/2016 i Arbeidsmiljøutvalget 14. desember 2016.
- Årsrapport 2016 fra Arbeidsmiljøutvalget, som er behandlet som sak 3/2017. (Rapporten, men ennå ikke protokoll fra møte 1/2017, er godkjent av AMU.)

Direktørens forslag til

V E D T A K :

Saken tas til orientering.

SAKSORIENTERING:

I henhold til oppsatt møteplan var det planlagt avholdt 4 ordinære møter i AMU i 2016, og kun protokoll fra møte 1/2016 er tidligere fremlagt for styret.

Oppsatt møte 3 berammet 14. september avlyst grunnet få saker til behandling samt varslet forfall, og følgelig er det kun gjennomført 3 AMU-møter i 2016.

Opprinnelig nummerering av møtet ble opprettholdt, slik at møtet 14.12.16 ble benevnt møte 4. Videre er det avholdt ett møte i 2017, men hvor protokoll først blir opplest og vedtatt på neste AMU-møte, som er berammet 14. juni på MIB.

Møte 3/2017 er planlagt 13. september og møte 4/2017 den 13. desember.

Det ble for øvrig på møte 1/2017 avholdt valg av leder og sekretær for året 2017, og ledervervet i år innehas fra arbeidsgiver. Som leder ble valgt Jon Jerry Tveter, som overtar etter Ronald Thorvaldsen, mens HMS-koordinator Arnfinn Jacobsen ble gjenvalgt som sekretær.

En viktig sak for AMU i 2016 er fortsatt prosjektet «renere arbeidsplass i MIB», hvor tiltak for å redusere eksponeringen av helseskadelige og potensielt kreftfremkallende stoffer har vært tema.

MOVAR IKS har for øvrig gjennomført sitt årlige «HMS-møte», denne gangen 1. februar på Vansjø Vannverk.

Rygge, 21. mars 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Jon J. Tveter (sign.)
Adm. og økonomisjef

MOVAR IKS – PROTOKOLL FRA MØTE I ARBEIDSMILJØUTVALGET NR. 2/2016

Onsdag 8. juni 2016 avholdt Arbeidsmiljøutvalget i MOVAR møte på MIB.

7 medlemmer av 8 møtte.

Av medlemmene møtte:

Fra arbeidstakerne: Per Christian Rasmussen (PCR)
Ronald Thorvaldsen (RT)
Dag Tarje Høyby (DTH)

Fra arbeidsgiver: Jon Jerry Tveter (JJT)
Freddy Tangen (FT)
Johnny Sundby (JS)
Rune Larsen (RL)

Meldt forfall av medlemmene: Tom Larsen

Av stedfortrederne møtte: Per Frode Haug

Dessuten møtte: Brit G. Plassen, vikar sekretær i AMU
Inge Buch, Stamina Helse

Behandlet ble:

Innkallingen og sakslisten.

Ingen kommentarer og enstemmig godkjent.

PROTOKOLL FRA AMU MØTE 1/2016.

Protokollen ble enstemmig godkjent.

SAK NR. 5/2016

NÆRVÆRSSTATISTIKK FOR 1. KVARTAL 2016

Det totale nærværet i 1. kvartal 2016 er på 6175 dagsverk av mulige 6691 dagsverk.

Dette gir et nærvær på 92.8 %.

Fravær med egenmelding utgjorde 143 dager, dvs. 2.13 %

JS bemerket at egenmeldt fravær nå er en del høyere i forhold til tidligere, og ønsker å følge dette opp.

VEDTAK:

AMU tar orientering og statistikken til etterretning og følger opp det stigende egenmeldte fraværet.

SAK NR. 6/2016

ARBEIDSPLOSSUNDERSØKELSEN I MOVAR FOR 2016

JS ønsket å endre ordlyden i vedtaket til: *AMU godkjenner rapporten, og anmoder at den oversendes MOVARs styre som en orienteringssak.*

Under behandlingen av saken ble språket i rapportene kommentert. AMU ønsker et mer nøytralt språk i rapportene der dette ikke er direkte sitat fra ansatte. Dvs. at adverb, adjektiver og superlativer tones ned.

VEDTAK:

AMU godkjenner rapporten, og anmoder at den oversendes MOVARs styre som en orienteringssak.

SAK NR. 7/2016

RAPPORT FOR "EN RENER ARBEIDSPLOSS I MIB"

PCR var den eneste som hadde en bemerkning til rapporten. Han henviste til side 9 i rapporten, avsnitt 3.2 Feierseksjonen punkt 9 som omhandler sot.

Etter grundig meningsutveksling ble AMU enige om å endre dette punkt til:
Sotposer skal umiddelbart etter uttak av sot fra skorstein/sotluke lukkes for å unngå spill av sot, og sotpose anbringes snarest mulig til avfallsbehandling.

JS ønsket i tillegg å endre ordlyden i vedtaket til: *Rapporten godkjennes og AMU anmoder at den oversendes til styrebehandling og budsjettbehandling for 2017.*

VEDTAK:

Rapporten godkjennes med AMUs endring av punkt 9 i avsnitt 3.2 og AMU anmoder at den oversendes til styrebehandling og budsjettbehandling for 2017.

SAK NR. 8/2016

EVENTUELT

- Sommerfesten 17. juni   Målet er å få til et arrangement som omfavner hele konsernet, som et ledd til et godt arbeidsmiljø. På årets sommerfest er det 64 påmeldte, med god spredning fra alle avdelinger i MOVAR. (JS)
- «Bli kjent runde» på anleggene   Godt tiltak, som AMU ønsker skal fortsette. Leder påser at nyansatte får hilse på kolleger på de forskjellige avdelinger i MOVAR (JJT)
- Trimrom på MIB   Siden forrige AMU møte er det skjedd en del på trimrommet på brannstasjon i Moss, nytt utstyr er kjøpt

inn, noen apparater er solgt, pengene er lagt til side for å kjøpe inn nye apparater. (RT)

- Intranett
På spiserommet ved Solgård Avfallsplass og brannstasjonen i Moss, skal det i nærmeste fremtid settes opp en skjerm der intranettsiden rullerer. Dette er et tiltak for å treffe de ansatte som ikke daglig har tilgang til en arbeids-PC. (JS)
- Fysisk test på MIB
Brannsjefen informerte om at det har vært avholdt en fysisk test for røykdykkere på MIB med fokus på hjertearbeidsbelastning. Som oppfølging av testen ble det lagt vekt på riktig trening og kosthold. (RL)
- Bidrag til godt samarbeid
Brannsjefen berømmer ledelsen i MOVAR for å ta del i små og store events på brannstasjon. (RL)
- Ny sak til neste Amu-møte
Bevisstgjøring av avvik med historiestatistikk som viser avvik ved de forskjellige avdelinger de siste 5 år. (JS)

ORIENTERINGSSAK NR. 6/2016
ÅRSRAPPORT 2015 - HÅNTERING AV FARLIG GODS

AMU bemerket at det var en økning av mengde farlig gods, og kom frem til at det kom av en bevisstgjøring av publikum.

VEDTAK

Saken tas til orientering.

Rygge 9. juni 2016

Ronald Thorvaldsen (sign.)
AMUs leder

Brit Plassen (sign.)
(Stedfortreder for AMUs sekretær)

MOVAR IKS – PROTOKOLL FRA MØTE I ARBEIDSMILJØUTVALGET NR. 4/2016

Onsdag 14. desember 2016 avholdt Arbeidsmiljøutvalget i MOVAR møte på møterommet på Vansjø Vannverk.

7 medlemmer av 8 møtte.

Av medlemmene møtte:

Fra arbeidstakerne: Alfred Dumben(HVO)(AD)
Ronald Thorvaldsen (RT)
Dag Tarje Høyby (DTH)

Fra arbeidsgiver: Jon Jerry Tveter (JJT)
Freddy Tangen (FT)

Meldt forfall av medlemmene: Johnny Sundby
Rune Larsen
Per Christian Rasmussen

Av stedfortrederne møtte: Marit Asklien
Roy Kristensen

Dessuten møtte: Brit G. Plassen, vikar sekretær i AMU
Inge Buch, Stamina Helse

Behandlet ble:

Innkallingen og sakslisten.

Ingen kommentarer og enstemmig godkjent.

PROTOKOLL FRA AMU MØTE 2/2016.

Protokollen ble enstemmig godkjent.

SAK NR. 9/2016

NÆRVÆRSSTATISTIKK FOR 2. og 3. KVARTAL 2016

Det totale nærværet i 2. kvartal 2016 er på 6486 dagsverk av mulige 6837 dagsverk.
Dette gir et nærvær på 94.9 %.

Fravær med egenmelding utgjorde 83 dager, dvs. 1.2 %

Det totale nærværet i 3. kvartal 2016 er på 6730 dagsverk av mulige 7198 dagsverk.

Dette gir et nærvær på 93.6 %.
Fravær med egenmelding utgjorde 77 dager, dvs. 1.05 %

VEDTAK:

AMU tar orientering og statistikken til etterretning.

SAK NR. 10/2016

STATUS FOR VERNERUNDEPROTOKOLLER I 2016

AMU var fornøyd med oppfølgingen av vernerundeprotokollene, og det er viktig å følge opp det som ikke var utført enda.

VEDTAK:

AMU godkjenner statusen for protokollene fra årets vernerunder.

SAK NR. 11/2016

VALG AV AKAN-UTVALG

VEDTAK:

AMU velger de foreslåtte medlemmene til AKAN-utvalget for perioden 1.1.2017 – 31.12.2018, og utvalget konstituerer seg selv i møte i AKAN-utvalget.

SAK NR. 12/2016

EVENTUELT

Prosjektene på MIB	De nye prosjektene på MIB (bygging av 2 nye brannstasjoner – en i Rygge og en i Vestby), er nå i startgrope. Det skal nedsettes 3 referansegrupper for hver brannstasjon: Bygg – Kompetanse – Bemanning. (RT og RK)
Administrasjon	Orientering om planer for flytting av MOVARs adm. til Tykkemyr (JJT)
Solgård Avfalls plass	Orientering om flytting av ansatte på avdelingen for renovasjon til Tykkemyr, og om kontorbygget på Solgård Avfalls plass som trenger oppussing (FT)
HMS-Møte	AMU etterlyser dato for HMS-møtet.

**ORIENTERINGSSAK NR. 7/2016
HANDLINGSPLAN FOR BHT I 2017**

Inge Buch fra Stamina orienterte.

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

**ORIENTERINGSSAK NR. 8/2016
MØTEPLAN FOR AMU I 2017**

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

**ORIENTERINGSSAK NR. 9/2016
VALG AV ARBEIDSMILJØUTVALG FOR PERIODEN 1.1.2017 – 31.12.2018**

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

**ORIENTERINGSSAK NR. 10/2016
VALG AV VERNEOMBUD FOR PERIODEN 1.1.2017 – 31.12.2018**

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

**ORIENTERINGSSAK NR. 11/2016
VURDERING AV HELSEFARER FORBUNDET MED EKSPONERING AV BIOLOGISKE OG
KJEMISKE FAKTORER**

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

Rygge 20. desember 2016

Ronald Thorvaldsen (sign.)
AMUs leder

Brit Plassen (sign.)
(Stedfortreder for AMUs sekretær)

ARBEIDSMILJØUTVALGET VED MOVAR

SAK NR. 03/2017

ÅRSRAPPORT FOR AMU I 2016

Vedlagt:

- Årsrapport for AMU i 2016

Forslag til:

VEDTAK:

Årsrapporten for AMU sin virksomhet i 2016 godkjennes og sendes styret i MOVAR og arbeidstakernes organisasjoner.

Rygge, 2.februar 2017

Arnfinn Jacobsen (sign.)
HMS - Koordinator

ÅRSRAPPORT FOR MOVARs AMU I 2016

Generelt

Dette er det 16. året hvor man lager en årsrapport over Arbeidsmiljøutvalgets (AMUs) arbeid, som skal oppbevares i MOVARs arkivsystem og forevises dersom Arbeidstilsynet ber om det.

Fakta omkring MOVARs AMU

MOVARs AMU har 8 stemmeberettigede medlemmer. Følgende har vært medlemmer i 2016:

Fra arbeidsgiversiden: Freddy Tangen
Rune Larsen
Johnny Sundby
Jon Jerry Tveter

Med stedfortredere: Jon Wold
Marit Asklien
Roy Kristensen

Fra arbeidstakersiden: Ronald Thorvaldsen (Leder i AMU)
Tom Larsen/Alfred Dumben (Hovedverneombud)
Per Christian Rasmussen
Dag Tarje Høiby

Med stedfortredere: Lars Arne Pettersen
Per Frode Haug
Hege Hellem

Yrkeshygieniker Inge Buch fra Stamina Helse har møtt i AMU i 2016 uten stemmerett.

HMS Koordinator Arnfinn Jacobsen har vært sekretær uten stemmerett i AMU i 2016.

Arbeidstakerne har hatt ledervervet dette året. Det har blitt avholdt 3 AMU-Møter og det er blitt behandlet 12 saker og 11 orienteringssaker.

Verne- og helsepersonale:

- MOVAR har også i 2016 hatt avtale med Stamina Helse som bedriftshelsetjeneste (BHT). Det har blitt gjennomført helsekontroller og vaksinasjoner etter BHTs anbefaling.
- BHT har i 2016 hatt helsekontroller av røykdykkere ved MIB og ansatte over 60 år.

Hovedpunktene i AMUs arbeid i 2016

Blant de viktigste sakene som har vært tatt opp og behandlet i MOVARs AMU i 2016 finner man følgende:

1) Valg av leder og sekretær for AMU i 2016.

- Arbeidstakerne valgte Ronald Thorvaldsen som leder for AMU i 2016. Arnfinn Jacobsen ble valgt som sekretær for samme periode.

2) Oppfølging av nærværet og ulykker/nestenulykker:

- I alle AMU-møtene har det blitt orientert om nærværet for siste kvartal sammenlignet med året før.
- I det første møtet i 2016 ble det også orientert om utviklingen i nærværet for de to siste år.

- Det totale nærværet for 2016 ble 94.1 %, mens egenmeldingene utgjorde 1.5 %. Dette var et noe lavere nærvær en i forhold til 2015 hvor vi hadde 94.3 % nærvær. Målsetningen fra HMS-Møte for 2016 var på 95 % nærvær.
- Det er registrert 13 uønskede hendelser i 2016, de medførte ingen tapte dagsverk.

3) Arbeidsplassundersøkelsen i 2016

- I april og mai ble det gjennomført vernerunder ved alle avdelingene i MOVAR, og vernerundeprotokollene ble behandlet i AMU-Møte 2 i juni. Vernetjenesten, arbeidsgiver og AMU var meget godt fornøyd med tingenes tilstand. Det er helt tydelig at HMS er høyt prioritert i MOVAR.

4) Handlingsplan for Stamina Helse i 2016:

- AMU behandlet og diskuterte aktivitetsplanen og konkluderte med at den inneholdt det den skulle i henhold til regelverket og MOVARs retningslinjer for BHT.

5) Handlingsplaner/protokoller etter vernerundene i 2016:

- Oppfølging av vernerundeprotokollene ble behandlet i AMU-Møte 4 i desember og AMU sa seg meget godt fornøyd med oppfølgingen i de forskjellige avdelinger i MOVAR.

6) Rapport for en renere arbeidsplass i MIB.

Arbeidsgruppen av følgende deltakere:

• Brannsjef:	Rune Larsen
• HMS-Koordinator:	Arnfinn Jacobsen (Koordinator for arbeidsgruppen)
• Verneombud Beredskapsavdelingen:	Lars Arne Pettersen
• Verneombud feierseksjonen:	Hans Arne Borch Øverås
• Plasstillsvalgt MIB:	Ronald Thorvaldsen
• Bedriftslege fra Stamina Helse:	Eirild Stokke With
• Yrkeshygieniker fra Stamina Helse:	Inge Buch

Prosjektet omfattet faktabasert informasjon om resultater av forskning som har blitt gjennomført for å avdekke årsakssammenheng og omfang av kreftrisikoen, så de tiltak som arbeidsgruppen foreslår kan bekreftes til de opplagte reelle utfordringene som har blitt avdekket gjennom forskningen i henhold til utført forskning. Prosjektet ble lagt frem for AMU i møte 2. den 8.6.2016 for godkjenning. Videre behandling vil bli å innlemme det i budsjettet for 2017, og styrebehandles i MOVARs styre.

Rygge, 3. februar 2017

Ronald Thorvaldsen (sign.)
AMUs leder 2016

Arnfinn Jacobsen (sign.)
AMUs sekretær 2016